

16 OBSERVANT

Reserves tegen 'harde' technologie en cultuur

GLOBALE STEUN FACULTEITEN VOOR PROFILERINGSNOTA

De faculteiten hebben in hoofdlijnen ingestemd met de voorstellen van het college van bestuur op het terrein van de toekomstige profilering en uitbouw van de universiteit. Kritiek is er wel op het defensieve karakter van de nota en op het onuitgewerkte karakter ervan. Overeenstemming is er vooral over de noodzaak om het onderwijssysteem en de onderwijsvernieuwing verder te ontwikkelen en de internationalisering meer te benadrukken. Ook de passages over het onderzoeksbeleid vielen in goede aarde: concentratie op thema's, en ruimte voor excellent onderzoek. Veel minder consensus heerst er over de twee nieuwe wegen die de RL zou moeten inslaan, die van de technologie en van de cultuur.

De voorstellen van het college op deze terreinen werden vooral vaag bevonden. Uitbouw op het gebied van technologie ziet men in eerste instantie meer in aansluiting op reeds bestaande of geplande activiteiten (zoals technology assessment), dan als ontwikkeling van voorzieningen in de sfeer van de "harde" technologie. Dat betekent dat de stappen die momenteel worden ondernomen door de speciale adviseur van het college van bestuur, dr. H. Beckers van Shell Research, vooralsnog weinig steun genieten van de faculteiten. Beckers onderzoekt de mogelijkheden voor een tweede fase opleiding op het gebied van de discipline-overschrijdende toegepaste natuurwetenschap.

Ook de plannen voor uitbouw op het terrein van de cultuur krijgen nauwelijks meer dan het voordeel van de twijfel van de faculteiten. Vooral de economische faculteit ziet helemaal niets in de voorstellen voor een aparte afstudeerrichting. Alleen bij algemene wetenschappen, waar een doctoraalstudie kunst- en cultuurwetenschap wordt voorbereid, bestaat onverdeeld enthousiasme voor het voorstel.

Uit de reacties van de faculteiten blijkt ook dat het thema maatschappelijke dienstverlening, een van de wettelijke opdrachten voor universiteiten naast onderwijs en onderzoek, als afzonderlijk omschreven activiteit geen enkele kans maakt. Anders dan als direct voortvloeisel van het eigen onderwijs en onderzoek wenst men dit gebied niet te beschouwen.

Over de vraag of het college van bestuur dan wel de faculteiten moeten bepalen hoe de verhouding tussen fundamenteel - en contractonderzoek hoort te liggen, zijn de faculteiten verdeeld. Het college is van mening dat dit typisch onderwerp van facultaire afweging dient te zijn.

Health Science Faculty

Interfacultaire samenwerking blijkt een populair thema: het college had

dat meer moeten benadrukken, vinden de faculteiten. Problematisch is dat het enige echte grote project op dat terrein, de samensmelting van de medische faculteit met die der gezondheidswetenschappen, al jaren niet verder komt dan intentieverklaringen. Plannen voor een zogenaamde Health Science Faculty stuiten telkens weer op 'cultuurverschillen' en wat de gezondheidswetenschappers betreft ook op machtsverschil: men vreest daar overvleugeling door de sterke medische faculteit. Het bestuur daarvan is nu met het college overeengekomen dat er een werkgroep ingesteld zal worden die knelpunten moet gaan onderzoeken. De gezamenlijke verhuizing naar Randwijck in 1991 wordt als argument gebruikt om de plannen te concretiseren.

Een tweede argument ligt in de dreigende afschaffing van de numerus fixus bij medicijnen, waardoor uitvallers in het eerste jaar wellicht via een studie bij gezondheidswetenschappen voor de universiteit behouden kunnen blijven. Tenslotte biedt de lopende reorganisatie bij de faculteit der gezondheidswetenschappen eveneens een handvat om de samenwerking eindelijk eens uit de sfeer van de papieren plannen te halen.

Milieuwetenschap

Het bestuur van deze laatste faculteit blijkt overigens grote moeite te hebben met een voorstel dat oorspronkelijk aan haar eigen hoerem is ontsprongen: een achtste afstudeervariant in de vorm van het vak milieugezondheidskunde, dat de relatie tussen milieu en gezondheid centraal stelt. Volgens het bestuur zal het bijna onmogelijk zijn nog een variant te financieren, terwijl er voor de bestaande varianten al nauwelijks voldoende middelen zijn.

Dat de positie van het faculteitsbestuur verschoven is lijkt vooral te liggen aan de personele wisseling die daarin de afgelopen maanden heeft plaatsgevonden. Eerdere plannen voor een interfacultaire opleiding milieukunde waren juist onder druk van het vorige bestuur

omgebogen naar een exclusief gezondheidswetenschappelijk initiatief. Een zodanig voorstel is vervolgens naar het ministerie gezonden.

Het college van bestuur is nogal verlegen met de nu ontstane situatie, maar wil voorlopig de claim toch handhaven. Definitief overleg met het departement zal echter pas gevoerd worden als de kaarten binnen de faculteit der gezondheidswetenschappen zijn geschud: na het reorganisatieproces.

Het college van bestuur wil de bespreking van de profileringsnota na de vergadering van de universiteitsraad (17 december) voorlopig stil leggen. Dan zou overeenstemming over de globale uitgangspunten bereikt moeten zijn. Nadere invulling moet vervolgens geschieden in het ontwikkelingsplan van de instelling, begin volgend jaar.

Voor de langere termijn pleit het college voor de instelling van een werkgroep die over de toekomst van de RL in het jaar 2000 en daarna moet gaan nadenken. Of die de voortzetting wordt van de huidige werkgroep 6000, die de uitbouw van de universiteit op kortere termijn (1990) voor ogen had, is niet duidelijk.

Wammes Bos

Donderdag 17 december verschijnt de laatste Observant vóór het kerstreces. De laatste kans dus om nog dit jaar een paartje of brief te plaatsen. Kopij voor nummer 17 moet wel uiterlijk woensdag 15 december (maar liefst eerder) bij de redactie zijn ingeleverd. Op 15 januari verschijnt de eerste Observant van 1988.

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 16, 10 december 1987

Inhoud

Pagina 5

Over de grenzen

De universiteiten moeten van minister Deetman de deur naar het buitenland openzetten om provincialisme te voorkomen. In Maastricht wordt het Bureau Buitenland nieuw leven ingeblazen, maar sommige faculteiten hebben allang een eigen beleid ontwikkeld, zoals de juristen die bezig zijn een Europees netwerk op te bouwen. De eerste studenten hebben er al gebruik van gemaakt.

Pagina 7

Raad voor de Journalistiek

De nieuwe Maastrichtse hoogleraar mediarecht Erik Jurgens vindt de raad voor de Journalistiek een nuttige instelling. Veel journalisten daarentegen zien het orgaan liefst zo snel mogelijk verdwijnen, omdat het hun persvrijheid zou aantasten. Journalisten moeten discussies over hun verantwoordelijkheden echter zelf uitvechten, stelt de vroegere voorzitter van de NOS. Hij vindt zelfs dat de Raad meer bevoegdheden moet krijgen, juist omdat die persvrijheid is toegenomen.

Pagina 12

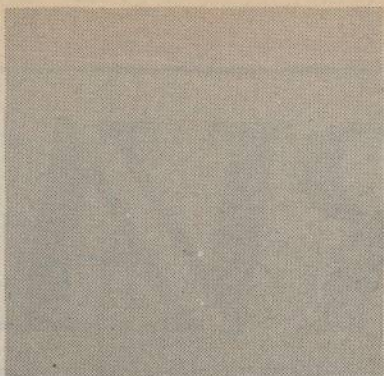
Perestrojka

Terwijl in het witte huis de ramen gezeemd werden in afwachting van de top tussen Gorbatschov en Reagan, vierde Maastricht haar eigen ontmoeting op hoog niveau. Twee heren van de Sowjet-ambassade in Den Haag maakten hun opwachting bij het studentenpastoraat Tafelstraat 13. Na de gezamenlijke Russische maaltijd werd als dessert Perestrojka opgediend, "voor de problemen waar we nu mee zitten". Demonstreren mag zeker, maar niet als iemand het kan zien. En het communisme dan? "D at is iets voor over een paar honderd jaar".

En verder

Communisme is niet alleen perestrojka maar ook atheïsme, overleg tussen minister en Hoger Onderwijs over HOOP levert weinig op en ook de accountantsdienst van het ministerie waarschuwde Deetman voor de razendsnelle invoering van de nieuwe Wet Studiefinanciering.

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

„Naar het westen”

(reactie op: De wereldvreemdheid van prof. mr. Nico Roos, Observant 14).

De familie Steijger-Verhey - gestaalde kaders van de agitprop-cel in de juridische faculteit - had daar prof. Zonnebloem toch maar even mooi in het snotje!

1. De regel volgens welke interne sollicitanten voorgaan zou niet in strijd zijn met uitspraken van het Europees Hof. Dat heeft Zonnebloem niet beweerd. Hij stelde dat de regel in strijd is met zijn en strekking van het EEG-verbod van discriminatie op grond van nationaliteit.

2. Wetenschappelijke assistenten (en aio's, NR) zijn slechter af dan degenen die nog met uitzicht op vaste dienst benoemd zijn. Zeker, maar Zonnebloem had betoogd dat de regel helemaal niet ten voordele werkt van de meeste w.a.'s. Tegen deze centrale stelling van Zonnebloems betoog, brengen Steijger en Verhey in feite niets in. Het argument van de ongunstiger positie van w.a.'s volgend kan overigens iedere misstand, waar de één van profiteert en de ander niet, tot in lengte van dagen in stand gehouden worden. Het zou hooguit een argument kunnen zijn om een eind te maken aan ongerechtvaardigde voordelen (zie onder 3).

3. Waarom voor de één wel "bestaanszekerheid" (vaste dienst) en voor de ander niet. Zou Zonnebloem niet zelf zijn functie ter beschikking moeten stellen, als er een knappere kandidaat is? Hoewel de discussie ging over geprivilegieerde posities van sommige kandidaten voor vacatures, is Zonnebloem geen voorstander van bestaanszekerheid in de vorm van "vaste dienst". Laat het prijsmechanisme rustig zijn werk doen, ook bij de overheid. "Vaste dienst" kan natuurlijk wel een onderdeel van dat mechanisme zijn.

4. Open competitie is niet alleen slecht voor de wetenschappers, maar ook voor de wetenschapsbeoefening. Onzin, zie de V.S. (en A. Bagchi, Stochastische Systeemtheorie, oratie Un. Twente 6-11 '87) Het is slecht voor sommige wetenschappers, maar goed voor de wetenschapsbeoefening. Zelfs al zou beperking van competitie nuttig zijn, dan impliceert dat toch geenszins, dat protectie van interne ten opzichte van externe sollicitanten nuttig is? De (gemiddelde) bestaanszekerheid van de wetenschapper (gesteld dat die nuttig is voor de wetenschap) neemt immers niet toe doordat bij sollicitaties de ene ten opzichte van de ander bevoordeeld wordt op voor de wetenschappelijke kwaliteiten irrelevante gronden.

5. Zonnebloems argument betreffende de vrouwenemancipatie wil de familie laten rusten, omdat Zonnebloem zich meermalen heeft uitgesproken tegen een effectief emancipatiebeleid. Daarmee is Zonnebloems argument niet weerlegd. Zonnebloem heeft zich tegen quota-regelingen gekeerd, maar niet omdat ze effectief zouden zijn, want dat is geenszins aangetoond (zie: B.P. Sloot, "Positieve discriminatie", Zwolle 1986), maar omdat ze niet te rechtvaardigen zijn, zelfs al zouden ze effectief

zijn. Bovendien is wel aangetoond, dat ze een heleboel negatieve effecten hebben (zie: idem). Zonnebloem heeft al meermalen in geschrifte laten blijken de onderveteningwoordiging van vrouwen in wetenschappelijke posities als een groot probleem te zien, maar dat impliceert niet dat alle methoden, hun effectiviteit even daargelaten, geoorloofd zouden zijn om verandering in die toestand teweeg te brengen.

6. Zonnebloem stelt ten onrechte, dat de maatregel werklozen benadeelt, omdat de meeste benoemingscommissies werkloosheid op zichzelf al als een argument tegen een kandidaat beschouwen. Dat zal wel eens voorkomen, maar een niet gering deel van de sollicitanten aan de universiteit is werkloos, op het moment dat ze (met succes) solliciteren. Zonnebloem zelf is er een voorbeeld van. Worden interne kandidaten bevoordeeld, die toch al zo in het voordeel zijn (Zie Van Vianen, e.a., Werving en selectie aan de RU-Leiden, Leiden 1986), dan hebben betere werkloze externe kandidaten nog minder kansen.

7. Zonnebloem hoort "tot het soort volk dat bestaanszekerheid niet van belang acht, omdat het zelf niet weet wat onzekerheid is", het soort volk waardoor "misschien (sic!) dan toch enigszins bijgedragen is tot het probleem van de werkloosheid". Wat het laatste betreft kan ook het omgekeerde op goede economische gronden verdedigd worden. "Het soort volk dat"-retoriek hoort overigens tot de standaarduitrusting van tot klassen- en/of rassenhaat aanzettende demagogen. Bovendien een kapitale miskleun, want Zonnebloem is in de zeventiger jaren bijna twee jaar werkloos geweest en heeft drie verschillende tijdelijke functies gehad, voordat hij in 1979 in een betrekking met uitzicht op vaste dienst terecht kwam. Heel anders dus dan de familie Steijger-Verhey, die al vrij direct na hun afstuderen een (vaste) baan vond bij de RU-Limburg, en wel ondanks het feit dat het met de redeneerkunst nog niet zo best wil en ondanks het ontbreken van enig rechtssociologisch benul.

Zonnebloem placht al pendulerend te zeggen: "iets meer naar het westen!", en gelijk had hij, want daar pogen sommigen nog logica en vrije wetenschapsbeoefening te redden van de door corporatisten en hun bureaucratische handlangers georganiseerde ondergang ervan.

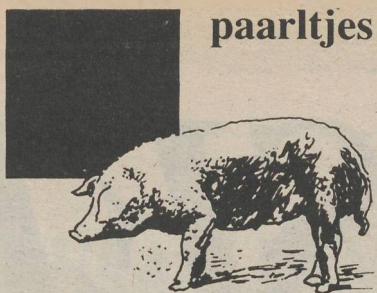
Nico Roos

Schrijf

Ben jij iemand die gedupeerd wordt door minister Deetmans plannen, schrijf dan ook jouw persoonlijke problemen aan onderwijsdeskundigen van eerste en tweede Kamer. Het voorstel is nog niet in behandeling, dus het is nog niet te laat om te laten zien dat ze beslissen over mensen die ze op deze manier te kort doen en dat het niet enkel 'een' wetsvoorstel is. (Adressen en voorbeeldbrief bij mij verkrijgbaar) Kol. Millerstr. 4B-11, 6224 XN Maastricht

Laura E.M. Paling

paartjes

Native speaker, academicus en beedigd vertaler, vertaalt al Uw artikelen etc. in of uit het Engels m.b.v. een tekstverwerker (Wordperfect). Ook correctiewerk. Drs. P.E. Davies, tel. 030-522695.

10 Daagse paasreis Griekenland (1230,00) en Kreta/Athene (f 1350,00). Vertrek 1/4 en 2/488. Lijnvl. 7 excursies en reisbeg. Stg. Cultuur & Kontakt 04490-18334/18346. Griekenland zien is van Griekenland houden.

Te huur gevraagd in centrum of nabij het centrum. Etage of appartement. huurprijs tot max. f 550,00. Als je ook maar iets weet, bel even, tel. 251800 of 255306 of 888412.

Vrouwenband "La Louche" zoekt met spoed bassiste. Inlichtingen: tel. 210432 of 210418

Te koop: Flitser Vivitar 636AF geschikt voor Nikon F401 en F501, 2 maanden oud, tel. 616967, J. Dellevoet

Gevraagd: appartement, etage of flat in Maastricht voor 2 personen. Max. huurprijs ong. f 650,- incl. Tel: 616967 (John) of tel. 213182 (Jacqueline)

Te koop: goed onderhouden Renault 5 grijs kenteken (zonder achterbank), bwj. 1980, i.z.g.s., km stand 130.000, APK-gekeurd tot nov. '88, nieuwe banden, reparatie nodig (f 250,-), prijs f 1200,-. Tel: 433505 (na 16.00 uur)

Ik zoek met spoed een kamer in Maastricht, ong. f 300,-, tel: 641598

Zeilvereniging Lafakari zoekt winterstalling/werkruimte voor 2-3 boten in of rond M'richt. Wie komt ons helpen. Sander 252792 of Michel 217160

Te huur: ruime kamer in Wyck, huur f 425,-, tel: 252310

Te koop: paar witte damsschaatsen en beschermers, maat 41, f 25,-; plastic draagbaar koffer voor 16 LP's, f 10,-; wiskunde-reenlineaal Aristo + handleiding, f 15,-; oude spiegel met houten rand f 25,-, Serviesgoed Mitterteich dekor rose roos, f 25,-; Lange zwarte jurk met decoratie aan hals, maat 42, (1x gedragen), f 75,-. Inlichtingen tst. 834

Te koop: 4-pits gascomfort (aardgas) f 50,-/Teakhouten uitschuif. eetk. tafel + 4 stoelen f 95,-. Beiden in prima staat! Bel: 254822

Te koop: mon. Synthesizer Korg MS-20 (FI 450). Electr. Piano Crumar 5 oktaafs (FI 250). Band-Echo Vorg orbit-1 (FI 400). Effecten comb. Wah-Phaser-Fuzz-Sustain met voeding (FI 500). Keyboard stereo-versterker Secram s50 (FI 400). Incl. T. Houben BMC tst. 631.

Te koop: Volvo 66, bouwjaar '79, APK-gekeurd, kleur rood, nieuwe banden, vraagprijs f 1.850,00. Tel. 04408-2504.

Geachte Eva

In reactie op Uw column in de Observant no.15 van 3 december j.l. het volgende.

Voorzover U betoogt dat het voor studenten slechts mogelijk zou zijn een algemene, brede maatschappelijke oriëntatie te verwerven door actieve deelname in studentenverenigingen, meen ik dat dit onjuist is. Een ruime studieinteresse die verder gaat dan louter de voorgeschreven, minimaal vereiste kennis voor een bepaald blok kan mijn inziens in dit opzicht al wonderen verrichten. Ook ben ik van mening dat iemand een uitgesproken mening over bijvoorbeeld het studiefinancieringsstelsel kan hebben, zonder dat dit zich uit in actievoeren. Overigens mag ik U feliciteren in Uw opzet, indien deze erop gericht was om reacties bij Uw lezerspubliek uit te lokken.

Peter Roos

Te koop in Maastricht, aan de rand van de stad, goed onderhouden, ruim halfvrijstaand herenhuis, bouwjaar 1978, met garage en tuin, opp. 360m², met 2 balkons en terrassen aan voor- en achterzijde. Ind. wooneetkamer, open keuken (U-vorm, ca. 58m², met open haard), bijkeuken; 1e verd. 3 slaapk., berging, luxe badk., 2e toilet en vaste trap naar grote zolder. Aanvaarding voorj. 1988. Koopprijs f 269.000 k.k. Incl. 043-635528.

Te koop: rollerskates maat 40/41, 2x gebruikt f 35,00. 2 Junior tennisrackets (tenzo) à f 10,00. Paardrijcap leeftijd 12-14 jaar, merk horka, vraagprijs f 20,00. Incl. tel. 433177.

Gezocht kamer in Maastricht of directe omgeving. Jan Habraken tel. 04138-72388.

Vrijwilligsters gevraagd: Het vrouwengezondheidscentrum (VGC) Maastricht zoekt voor diverse werkzaamheden (o.a. publiciteit, secretariaat, baliediensten, begeleiden van zelfhulpgroepen) 5 vrouwen die met ons mee willen denken en werken aan een gefeminiseerde gezondheidszorg. Voor meer informatie/reakties; M.J. Grégoire tel. 215324. Adres VGC: Bouillonstraat 14, Maastricht, tel. 252319.

Te koop Mitsubishi Colt 1400 GLX, bouwjaar okt. 1979, APK gekeurd tot juli '88 in zeer goede staat, tel. 213342 ('s avonds of in weekend).

Gezocht: de volgende boeken: Walker, L en Avant, K: Strategies for Theory Construction in Nursing. Appleton, Century, Crofts, Norwalk, Connecticut, 1983. Roy, C: Theory Construction in Nursing. Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J. (out of print). A. Cornelissen, tel. overdag 045-766437, 's avonds 04493-1531.

Te koop: Talbot Horizon Metal. Grijs 1982, 1100 CC 5 drs. APK: 3-87, 96000 km, incl. radio en mistl. Vraagprijs f 4000,00. Tel. 043-617832 of tst. 509.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen, bellen naar 04950-24354.

'S morgens SPAANS leren en 's middags skien. Dat kan nu! Ga mee met Don Quijote naar Granada. Voor int. 070-637113.

Evaluatie-Avond Deetman-Akties. Van 19 nov. t/m 1 dec. j.l. zijn verschillende akties gevoerd in verband met de plannen van Deetman (o.a. zesjaren-maatregel en afschaffing verlenging inschrijvingsduur). NSEM nodigt alle betrokkenen uit om het verloop van de akties te evalueren. Meer informatie: tel. 471524 (Hans), 219764 (Annemarie). Plaats: hoofdgebouw, kamer 100. Datum: woensdag 16 december. Tijd: 19.30 uur.

Te koop: letterbak met miniaturen f 30,00. Spikes maat 43/44 f 25,00. Wielrenschuoen maat 43/44 f 25,00. Antieke damesfiets merk BSA f 75,00. Te koop: Universele automatten 2 sets f 10,00 per set. Incl. 615994 of 434410, tst 29.

Voor een onderzoek naar de invloed van slaapmiddelen op het fysiek prestatievermogen die redelijk fietsgetraind zijn, zoals wielrenners, tri-atleten e.d., met een regelmatig leefpatroon. De tests zullen ongeveer 3 a 4 halve ochtenden in beslag nemen in de periode januari-februari. Proefpersonen kunnen rekenen op een onkostenvergoeding. Meer informatie of aanmelden: dinsdag 15 en woensdag 16 december van 13.00 tot 17.00 uur via Rob van Berkum, Bewegingswetenschappen, tel. 437788.

Te koop: Modern Medicine '82 t/m '87 (6 jrg.); Patient Care '79 t/m '87 (9 jrg.); Ned. Tijdschr. v. Geneeskunde '79 t/m '87 (9 jr. gebonden). Tel. 045-716955, W. Visscher.

Rechtstreeks. Excursie Provinciehuis m.b.t. blok Overheid, woensdag 16 dec., 10.00 uur vertrek koffiekelder Nieuwenhof.

Bel voor typewerk van werkstukken, scripties en manuscripten Yvonne Winkelman, tel. 045-252920. Ik werk met tekstverwerker, dit betekent dat U Uw allereerste concept kunt brengen en daarna alle mogelijke wijzigingen door kunt geven zonder dat U onnodig hoeft te herschrijven.

Gevonden: parkerpen met inscriptie W. Bus, af te halen bij: Maryvonne, Kapelstraat 420 Kanne.

Wegens stage in onderhuur aangeboden: gemubileerde kamer op Tongersestraat 4x4 m en keukenblok op ijskast. Periode: 1 febr. t/m 31 maart 1988. Huur f 600,00 incl. Incl. Ben Moolhuysen: 219193.

Van Gils Blazers, een gladde swingvloer, een kont vol dollars en show! Kom dansen op vrijdag 8 januari in de Dominicanerkerk. Bal a Bal '88.

Drie maanden Amerika!! 9 Weken werken in zomerkamp en 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$ 100-\$450) Kosten f 340,00. Info: Camp America, tel. 04780-88074.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Mathius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316,
Postbus 616, 6200 MD
Maastricht. Telefoon:
043-888408 (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff
Ton Hammeleers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hammeleers
Evelyne de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Meellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, tel. 043-624938,
werkdagen bereikbaar na 18.00
uur. Tarieven op aanvraag.

Paartjes
Paartjes opgeven bij de redactie.
Voor medewerkers en studenten
gratis, anderen f 7,50. Paartjes
waarin onroerend goed te koop
wordt aangeboden f 25,00 (max.
50 woorden).

Mededelingen
Mededelingen voor de
mededelingenpagina's doorgeven
aan Frank Speet, Dienst
Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het
landelijk samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met Ad
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), Univers (Tilburg), Cursor
(Eindhoven), Universiteitsblad
Twente, KU-nieuws (Nijmegen),
Universiteitsblad Utrecht,
Universiteitskrant Groningen en
het Wageningse Universiteitsblad

**UP-korrespondenten: Bert
Bakker, Esther Hageman.**

Ook accountantsdienst ministerie waarschuwd voor te snelle invoering studiefinanciering

FINANCIËLE ASPECTEN "ONVOLDOENDE ONDERKEND"

De accountantsdienst van het ministerie van onderwijs blijkt al in een zeer vroeg stadium te hebben gewaarschuwd tegen een te snelle invoering van de wet studiefinanciering. Reeds in het voorjaar van 1986 wees de dienst op de ontoereikende organisatie rond het nieuwe stelsel. Dat blijkt uit drie rapporten van de accountantsdienst, die deze week aan de onderwijswoordvoerders in de Tweede Kamer ter inzage werden gegeven. De signalen van de accountantsdienst, evenals andere ambtelijke waarschuwingen omtrent de gevaren van snelle invoering, kwamen niet aan bij minister Deetman.

De aan de parlementariërs geopenbaarde rapporten dateren van 25 juni 1986 (twee dagen na Deetmans beslissing om het stelsel op 1 oktober 1986 in te voeren), 21 november 1986 en 16 juni 1987.

Ook reeds in het voorjaar van 1986 - dus voordat de beslissing viel - blijkt door de accountants een nota te zijn gemaakt, waarin alle risico's op een rij staan. Die nota werd aanvankelijk door Deetman achtergehouden, maar is in de loop van deze week alsnog aan de kamerleden ter beschikking gesteld, te samen met een nog ouder rapport. In de rapporten veroordelen de accountants het gevoerde beleid aanzienlijk scherper dan de adviescommissie de Hart - die de voorgeschiedenis van de problemen rond de studiefinanciering heeft bestudeerd - onlangs publiekelijk deed.

Op 21 november 1986 (zeven weken na de omstreden invoering) schreven de accountants: "Bij de politieke besluitvorming over de uitvoering van de opgelegde uitgangspunten en aanpassingen zijn de financiële aspecten van een doelmatige

ontwikkeling en een doelmatig beheer van het project studiefinanciering onvoldoende onderkend, onderbouwd en overwogen".

Er bestond bij de politiek dus veel te weinig aandacht voor een doelmatige organisatie van de werkzaamheden, en wat meer is, die conclusie was vroegtijdig bekend, terwijl de geconstateerde situatie tot op dit moment voortduurt. Elders in het rapport staat: "De ontwikkelingskosten (van de computersystemen, bb) zijn voor de projectmanagementgroep (de CDS, het Rijkscomputercentrum en de firma Volmac, bb) vrijwel niet meer beheersbaar". Verder wordt uitgelegd dat onderdelen van de programmatuur, die na elkaar tot stand hadden moeten komen, ten onrechte naast elkaar zijn geschakeld, waardoor een heilloze en onverantwoorde versnelling van het proces plaatsvond.

Wellicht de meest krachtige veroordeling van Deetmans beleid is echter te vinden in het taalgebruik. In de rapporten wordt bij voortdurende

gesproken over de "opgelegde" maatregel om de studiefinanciering in oktober 1986 in te voeren. Daarmee wordt uitgedrukt dat de start van het stelsel tegen de wil van de CDS werd doorgevoerd. Daaruit kan worden afgeleid dat minister Deetman grote druk op het ambtelijk apparaat heeft gelegd om tot een snelle invoering te komen, hetgeen door hem tot dusver steeds is ontkend.

Onduidelijk blijft wel waarom minstens twee rapporten Deetman nooit hebben bereikt. Zij zijn in de top van het departement, bij de plaatsvervangend secretaris-generaal, blijven hangen. De bewindsman zou op één moment wel een rapport in handen hebben gekregen, vermoedelijk dat van juni van dit jaar. Volgens ingewijden heeft Deetman zijn verbazing over de bevindingen van de accountantsdienst uitgedrukt door op dat rapport te schrijven: "Moet ik hier nu alles zelf doen?".

Bert Bakker/UP

PVDA WIL NOG MEER AMBTELIJKE STUKKEN ZIEN

De PvdA-fractie in de Tweede Kamer wil dat minister Deetman alsnog enkele essentiële ambtelijke stukken over de studiefinanciering aan de openbaarheid, of tenminste aan het parlement, prijsgeeft. Volgens woordvoerder drs. J. Wallage gaat het er om Deetmans ministeriële verantwoordelijkheid voor de hele gang van zaken rond de invoering van het stelsel "zo zuiver mogelijk" te kunnen beoordelen. Samen met zijn collega dr. W. Vermeend wil Wallage dat Deetman de kamer alsnog alle adviezen, die tijdens de voorbereidingen van de invoering door de centrale directie studiefinanciering zijn uitgebracht aan de Kamer stuurt. Ook willen zij dat het ambtelijk verslag vrijkomt van een bijeenkomst op 2 januari 1986 tussen Deetman en zijn naaste adviseurs, waaronder directeur studiefinanciering drs. Van Schoten. Uit tal van de tot nu toe bekend geworden stukken blijkt dat al op die datum door Deetman de onomstotelijke opdracht is gegeven dat het beursstelsel op 1 oktober moest worden ingevoerd, ongeacht de verdere

voortgang van het proces. Er zou sprake zijn geweest van een 'point of no return'. Dat blijkt onder meer uit de accountantsverslagen, die eerder deze week door de kamerleden konden worden ingezien en waarvan er steeds meer, en ook van steeds oudere datum, tevoorschijn kwamen. Na kennisneming van die rapporten sprak Wallage deze week over het "Watergate" van de studiefinanciering.

Uit de door Wallage en Vermeend gevraagde stukken moet blijken in hoeverre Deetman op 23 juni 1986, toen de formele eindbeslissing werd genomen om tot de achteraf te vroeg gebleken invoeringsdatum van 1 oktober te komen, ook materieel werd gedekt door de uitgebrachte ambtelijke adviezen. Wallage vermoedt dat weliswaar formeel "alle lichten op groen stonden", zoals de adviescommissie De Hart onlangs schreef, maar dat onder het formele "ja" van de ambtelijke adviseurs een feitelijk "nee" schuilging. Door zijn vastberadenheid was Deetman voor negatieve

adviezen echter niet meer bereikbaar.

De PvdA-kamerleden hebben zich met hun verzoek tot de kamercommissie voor onderwijs gewend, die het formeel moet indienen bij de minister. Eind deze week buigt de commissie zich er over, maar vorige week reeds hebben CDA en VVD aan PvdA en D66 laten weten geen behoefte te hebben aan meer papier. Argument daarvoor luidde dat er al zo veel informatie is, en dat het opvragen van nog meer stukken duidt op achterdocht jegens de (door Deetman) ingestelde adviescommissie. Wallage meent dat de regeringspartijen daarmee de oppositie "ernstig inperkt in de uitoefening van haar parlementaire verantwoordelijkheid". Ook een minderheid dient het recht te hebben op de informatie, waarom zij vraagt, vindt Wallage.

Bert Bakker/UP

HOOP EN LEVEN

Op het bureau van iedere universitaire bestuurder staat sinds enkele maanden, binnen handbereik, een vijfdelige uitgave in cassette. Nee, niet de Nederlandse uitgave van het verzameld werk van Plato, of een andere reeds lang geleden overleden filosoof of toneelschrijver, maar het Ontwerp Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan, waarvoor de Minister van O&W tekende. Dit geschrift zal in de komende jaren het kader vormen voor discussies over het Nederlandse hoger onderwijs. Wie een nieuw idee op onderwijsgebied heeft, kan zijn kansen aflezen door de impliciete checklist langs te lopen die hier geboden wordt en een 'educated guess' maken: gaat straks in Zoetermeer de duim omhoog of niet?

Over onderwijs en wetenschap wordt in het HOOP gesproken in begrippen die aan de economische wetenschap zijn ontleend. De analyses vinden plaats in termen van volumes, rendementen, menskracht, arbeidsmarkt en bekostiging. Het HOOP is daarmee zelf een exponent van de sociaal-culturele ontwikkeling die de auteurs als 'utilitarisme' benoemen en die zij afzetten tegen "de aandacht voor zelfontplooiing en cultuur uit de jaren zestig en zeventig".

Deze laatste opmerking toont dat het historisch besef van de auteurs van dit rapport zacht gezegd nogal zwak ontwikkeld is. Met een eigentijdse verwijzing naar de jaren zestig en zeventig die nu toch echt achter ons liggen, wordt in het HOOP de klassieke gedachte dat onderwijs de verbetering van het leven van individuen dient, verder genegeerd. Het is de 'maatschappelijke vraag' die telt, en de Minister werpt zich, met enkele economische statistieken in de hand, maar vast op als de woordvoerder voor die vraag. Een kernstuk van de Europese cultuur, de gedachte dat het begrip studie een wijdere strekking heeft dan alleen het verkrijgen van technisch-professionele vaardigheden, is met een pennestreek getrokken in de sfeer van flower-power en lang haar.

In een kritiek op Allan Blooms geruchtmakende boek *The Closing of the American Mind: How Higher Education Has Failed Democracy and Impoverished the Souls of Today's Students*, heeft Martha Nussbaum, een toonaangevende Amerikaanse classica en filosofe, nog eens die klassieke ideeën over 'hoger onderwijs' uiteengezet (New York Review of Books, 5 November 1987).

De filosofen uit de oudheid, schrijft zij, hadden een conceptie van filosofische - dat wil zeggen: algemeen-wetenschappelijke opvoeding die uit drie elementen is opgebouwd:

1. het onderwijs is praktisch, dat wil zeggen: het is een vorm van rationeel onderzoek naar het beste menselijk leven. Het doel is verbetering van het leven van individuele studenten en - via hen - de verbetering van de maatschappij; het middel daartoe is studie van sociale en morele denkbeelden.
 2. in dit onderwijs is de student actief. Het onderwijs bestaat niet uit de overdracht van eeuwige waarheden, maar uit het leren kritisch en rationeel te argumenteren.
 3. het algemeen-wetenschappelijke onderwijs behoort wijd verbreid te zijn.
- Deze drie elementen hangen nauw samen. Omdat de praktische component zo belangrijk is voor individuen en maatschappij, moet onderwijs ruim beschikbaar zijn. De actieve ontwikkeling van rationele vermogens vormt in de ogen van de klassieke schrijvers eenvoudigweg een primaire levensbehoefte.

Een dergelijke inhoudelijke opvatting over de vraag wat het waard is om onderzocht en onderwezen te worden is in het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan niet te vinden. Dit plan is niet de plaats om daarover discussie aan te gaan, zo zal de Minister wellicht hebben gedacht. Nog afgezien van het feit dat hij haar elders ook niet voert, vergist hij zich. Het kader dat in het HOOP geboden wordt heeft door zijn utilistische toonzetting namelijk wel direct consequenties voor de inrichting van universiteiten en studierichtingen. De checklist die de universiteiten krijgen voorgelegd blokkeert de uitbouw van de culturele, op ontplooiing gerichte functie die onderwijs traditioneel toekomt.

De utilist die meent dat het mogelijk is een academische studie in te richten met alleen het oog op technisch-professionele vaardigheden en economische perspectieven, vergist zich echter. Hij lijdt aan hetzelfde misverstand als de militair, die denkt dat hij slechts een uniform hoeft aan te trekken, om dapper te worden.

Gerard de Vries

Door Bart Brouwers.

Praktizeren

Wie gedacht mocht hebben, dat een stage voor beginnende huisartsen iets van onze tijd was en dat ze vroeger maar wat aanrommelden hiermee, komt bedrogen uit. Want wat blijkt namelijk? In 1240 heeft keizer Frederik II, de laatste Hohenstauffer en een bijzonder intelligent persoon, al een dergelijke verordening uitgevaardigd. Hierin schrijft hij dat iedereen die voortaan de geneeskunde wil uitoefenen, zich bij een aantal ambtenaren moet melden om door hen te worden beoordeeld. Zo niet, dan komt deze persoon een jaar in de kerkers en is hij al zijn bezit kwijt. Elke geneeskunde-student, zo gaat de keizer verder, moet vooraf drie jaren logica hebben gestudeerd. Daarna volgt de echte geneeskunde-studie, die vijf jaar in beslag neemt. "Eerst dan en nooit daarvoor zal aan hem de toelating tot het praktizeren worden gegeven en wel na het afleggen van een examen volgens de ambtelijke voorschriften en bovendien na het tonen van getuigschriften van de hoogleraren over bovengenoemde studietijd", aldus de keizer. Afgestudeerde geneeskunde-studenten, de artsen dus, moeten vervolgens aan de armen hun raadgevingen zonder honorarium verlenen. Patiënten moeten minstens tweemaal per dag bezocht worden en als ze erom vragen ook nog een keer 's nachts. Om officieel erkend te worden als arts moet de kandidaat zich weer bij een commissie melden, die dan bekijkt of de arts in spe uit een achtbaar geslacht stamt. De commissie overtuigt zich van de algemene ontwikkeling en wettige afstamming van de kandidaat en vergewissen zich ervan dat hij de eed zijn beroep gewetensvol uit te oefenen heeft afgelegd. Tenslotte bevat de verordening van Frederik II de volgende bepaling: "Niettemin mag de arts na afloop van de vijf jaren nog niet praktizeren, maar moet hij eerst een vol jaar lang onder begeleiding van een ervaren arts praktizeren." Dit alles werd uit de boeken gehaald door dr. F. Schmidt, rustend zenuwarts te Margraten. (Medisch Contact)

Privacy

De Leidse studenten willen meer privacy bij tentamenuitslagen. Hiertoe wordt met name gepleit voor vermelding van het collegekaartnummer in plaats van de volle naam op de uitslagenborden. Daarnaast zouden de secretariaten niet meer telefonisch de uitslag mogen doorgeven. Dat schijnt namelijk soms vreemde, nadelige gevolgen te hebben. Zo is het gebeurd dat een moeder de uitslag van haar zoon opvroeg en vervolgens uit onvrede hiermee de ouderlijke bijdrage in-trok. (Mare)

Literatuur

Meisjes lezen meer dan jongens, universitaire studenten meer dan HBO-studenten, letteren- en sociale-wetenschappenstudenten meer dan die in exacte richtingen. Dat blijkt uit een rondvraag langs de Utrechtse studentenhuizen. Geen enkel boek blijkt trouwens op het

moment een ware rage, zoals Umberto Eco's 'De naam van de roos' dat een paar jaar geleden was. Oriana Fallaci doet het wel goed (met verschillende titels), net als Milan Kundera en - toch nog - Umberto Eco. Science Fiction en de grote Russische klassieken (Tolstoj, Dostojevski) worden ook regelmatig genoemd. Opvallend is trouwens dat boeken uit de bekende top-tiens nauwelijks gelezen schijnen te worden. En dan heb je nog de studenten die ook heel veel lezen, maar nooit een boek onder ogen krijgen; zij die zich dagelijks werpen op de onophoudelijke stroom van kranten en (opinie)tijdschriften. "Gewoon letters vreten. Daar geniet ik van", aldus een student. (U-blad)

Hoiene

Het groeten is omgekeerd evenredig aan de bereikte maatschappelijke functie. Hoe hoger de functie, hoe lager het grootpercentage. Dat is een van de conclusies van een onderzoek van de Amsterdamse drukker M. Verfondern. Hij deed zijn bevindingen op de Universiteit van Amsterdam, waar bleek dat liefst 73 procent van de mensen principieel niet groet. Een uitzondering vormden de proefpersonen van Britse

komaf, die altijd groetten. Toen het onderzoek wat meer bekendheid had gekregen werd het grootpercentage echter wat hoger. Men begon lont te ruiken. Maar ja, het blijft moeilijk, getuige de reactie van een medewerker: "Vroeger kende je iedereen die hier over de vloer kwam, maar nu is het niet meer te overzien. Je stompt gewoon af." (U-blad)

Dressed to kill

In het voorjaar heeft in Amerika een high-schoolstudent schotwonden opgelopen na een ruzie over een zonnebril van 95 dollar. Voor de onderwijzers werd duidelijk dat de student van tegenwoordig veel te veel aandacht schenkt aan een stijlvol uiterlijk, met alle dure merken die daar bijhoren. Men kwam er tot de slotsom dat het voor iedereen beter zou zijn, wanneer de scholen weer de verplichte standaard schoolkledij zouden gaan invoeren. Niemand valt dan meer op doordat hij 'verkeerde' jeans of schoenen draagt en iedereen is gelijk. Daarnaast, zo hoopt de school in kwestie, zou het dragen van uniforme kleding wel eens kunnen bijdragen tot hogere cijfers en een beter gedrag van de leerlingen. Na een half jaartje experimenteren blijkt dat laatste inderdaad het geval en - sterker nog - de ouders van de kinderen zijn onverdeeld enthousiast omdat ze hun kroost beter onder controle hebben. Andere scholen staan inmiddels in de rij bij de kleermaker met waslijsten van bestellingen voor uniformen. (Newsweek)

COMMUNISME IS ATHEÏSME

De herinnering aan de 'revolutie'-dagen van 1918 bleven in ons land nog lang nawerken. HET BOLSJEVISME BESTRIJDT GOD, schrijft J. P. van Iers in een bewogen pamflet uit 1929 en bewijst zijn gelijk met een citaat uit De Tribune van 30 juni 1928: 'Onze propaganda sluit noodzakelijker wijze ook de propaganda van het atheïsme in.'

De Tribune presenteerde zich destijds nog als trouw 'Orgaan der Communistische Partij in Nederland, Sectie der IIIe Internationale' en vond het 'reuzenleuk om een geestig stukje te schrijven over God, Firmant van de Firma Jehova, Mammon, Mars & Co'.

Van het 'partijorgaan' van de communisten had Van Iers dergelijke anti-godsdienstige opruiing wel verwacht. Teleurstellender is voor hem de houding van andere kranten. Het 'Algemeen Handelsblad' bijvoorbeeld schrijft op 10 mei 1928:

'Zij, die Russische films vereenzelvigen met propaganda voor het communisme, slaan de plank grootendeels mis, zij kunnen hun polsslag rustig het oude geregelde tempo laten kloppen, want Russische films zijn geen gevaar voor de arbeiders, die een klein beetje verder kijken dan hun neus lang is'.

Van Iers vindt het 'onbegrijpelijk, dat een onzer invloedrijkste bladen zoiets kan schrijven'. Het gaat hier immers om gevaarlijke indirecte propaganda, zoals die 'onder den dekmantel van philanthropie, kunst, literatuur en wetenschap' velen ertoe brengt om 'onwetend en ongewild medestanders van het bolsjevisme te worden'. Dit wordt volgens Van Iers nog steeds niet begrepen. De toch wat bange ondertoon in het gewraakte citaat is hem wellicht ontgaan.

Van Iers ziet in het communisme een doods vijand, een 'geestesziekte en een morele pest'. De ideeën van Lenin beschouwt hij als 'somber, misdadig en absurd'. Want voor de 'bolsjevisen' is godsdienst immers 'opium voor het volk' en vormt de geestelijkheid 'een leger van parasieten, welks specialiteit bestaat in de verspreiding van het gift van de godsdienst'. De 'Heer God' is 'bijzonder grillig en wraakgierig, ronduit een monsterdespoot' (uit een brochure van een communis-

rode oren

... slechte, maar onadenkende meisjes, te laten keuren en stempelen, als een kudde vee op de markt. We kennen ze, uit persoonlijke ervaring, de godsdienstig opgevoede jongemannen, die het 'stijf' en 'ouderwetsch' vinden als een meisje niet tegemoet komt aan al hun wensen en die zelfs de onbeschaamtheid hebben dit het meisje in het publiek te 'verwijten'. En anderen, die eernaal getrouwd, het 'makkelijker' vinden geen trouwing te dragen; voorbeelden die met honderden te vermeerderen zouden zijn.

Zoo is de geest van het bolsjevisme veel dieper in onze samenleving doorgedrongen dan we denken; hij heeft ons van meer beroofd dan we vermoeden; hij ontbindt den familieband, die het fundament is van onze heele maatschappij; hij ontwortelt den mensch en treedt het geloof met voeten. Dit alles slechts als voorbereiding, als pasklaar maken voor het ééne doel: de revolutionaire daad. Zoo staan we dicht bij de revolutie dan we wel denken. S.O.S.

Het bolsjevisme treedt het geloof met voeten! het ligt voor de hand, dat een systeem, rustende op den grondslag van den haat, zijn grootsten vijand ontmoet in den christelijken godsdienst met zijn liefdelijke. Daarom bepaalt de godsdienstvervolging in Rusland zich dan ook niet tot de actie van enkele particuliere personen, maar is zij hecht georganiseerd in een speciaal tot dat doel opgerichte vereniging. Met schameelooze openhartigheid noemt deze zich de „Bezbojnik" de „Zonder God". Openlijk prijst zij de zedeloosheid, de laster en de spot als middelen aan, om God uit de maatschappij te verbannen. Tot hetzelfde doel en met dezelfde middelen werkt buiten Rusland de door de „Bezbojnik" gestichte „Internationale van Vrijdenkers en Godloochenaars".

De „Bezbojnik" en haar Internationale zijn des te gevaarlijker in haar werkzaamheid, omdat ze officieel door den staat gesteund worden, die als vertegenwoordiger van een stelsel, dat een volmaakt gelijk op aarde nastreeft, met ontkenning van ieder leven hierna, aan zichzelf verplicht is dezen steun te geven.

In een aflevering van het orgaan der „Bezbojnik" van 1927, treffen we de volgende beginselverklaring aan:

„Onze constitutie (die der U. S. S. R.) beschouwt de dienaren van den godsdienst als een niet-arbeidend element, dat daarvan dus de volle consequenties moet dragen. Ons land is het eenige ter wereld, waar de geestelijkheid wordt aangemerkt als een leger

tische vergadering in Den Haag). Van Iers citeert verder uit het orgaan van de Russische communistische vereniging 'Bezbojnik': 'De Sowjetmacht werkt actief aan de bevrijding van het volk uit de bedwelming van het religieuze vergift en zij doet dit, door de anti-religieuze propaganda te laten leiden door den staatsdienst.'

Tegen zulke openlijke agitatie zou zelfs in onze tijd geen glasnost of perestrojka opgewassen zijn. Hoezeer het communisme zijn 'voelhorens en vangarmen over de heele wereld uitgespreid heeft' wordt door Van Iers op indringende wijze aangetoond. Een communistisch blad dat schoonheidswedstrijden organiseert, waarvoor heel de pers reclame maakt; de zedelozen mode, waarmee men de moraliteit der vrouw tracht aan te tasten met als indirect doel de ontkerstening van de jeugd; het oprichten van jeugdbewegingen, waar diefstal en anarchie verheerlijkt worden; het opzetten van speciale bladen die het kind 'prikkelend en begeesterend voor het bolsjevistisch ideaal'. Zelfs de 'intellectuele' worden door middel van wetenschap, literatuur en kunst 'aan den invloed der Komintern onderworpen'.

Van Iers denkt zelfs dat 'nooit nog in de menselijke geschiedenis van de onverzoenlijke tegenstelling tusschen voor Christus en tegen Christus, de strijd van de zijde des vijands zoo openlijk, zoo schameelooze gevoerd is.' Zelf al had het communisme 'een hemel op aarde geschapen', dan nog zijn wij 'zedelijk verplicht de voortwoekering van dit stelsel tegen te gaan en alles op alles te zetten om het uit te roeien'. We moeten 'onze uiterste krachten inspannen, opdat ieder door een echt christelijk leven in staat zij het binnendringende vergift onschadelijk te maken.'

Twee geloven op een kussen, daar slaapt de duivel tusschen.

Emely Nobis

Communisme? door J.P. van Iers (1929)

Le Vigneron
Bistrot à Vin

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen
per glas vanaf f 2,90

8 december t/m 12 december

MENU À f 25,-

Schelvis in salieboter

☆☆☆

Lamsschouder, met kruiden
gevuld, gesmoord

☆☆☆

Citroenmousse
met frambozensaus

15 december t/m 19 december

MENU À f 25,-

Warme vispatê met botersaus

☆☆☆

Varkenslende met pruimen
in roomsaus

☆☆☆

Kwarktaart
met sinaasappel

IN DE GOUDE SCHMOUK SCHIER

Antiek, kunst, curiosa

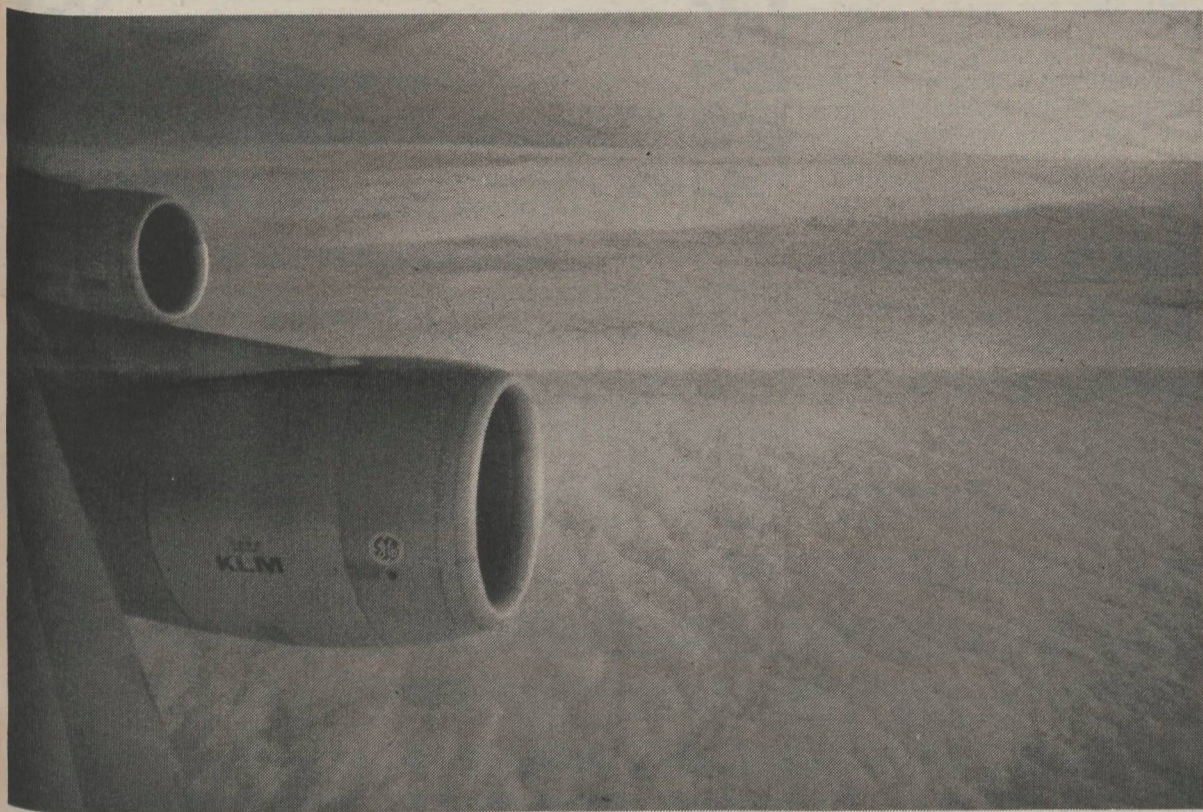
ARTS DECC

Hoogbrugstraat 56, tel. 043-250006, 6221 CS Maastricht

Juristen geven het goede voorbeeld

SAMENWERKING MET BUITENLANDSE UNIVERSITEITEN KOMT LANGZAAM OP GANG

Het Nederlandse universitaire onderwijs moet internationaler worden. Contacten met buitenlandse universiteiten moeten voorkomen dat ons land in wetenschappelijk opzicht provincialiseert. Wetenschap en onderwijs zijn een supranationaal bedrijf geworden. Nederland is net als de meeste andere landen te klein om in z'n eentje de ontwikkelingen in de wetenschap bij te kunnen benen.

Om de universiteiten te dwingen de internationale banden aan te halen heeft minister Deetman zijn ambtenaren een notitie laten schrijven waarin de mogelijkheden voor internationale samenwerking worden opgesomd. En er wordt geld beloofd voor de uitvoering van goede plannen.

In zijn strijd tegen wetenschappelijke benepenheid geeft de minister niet bepaald het goede voorbeeld: samen kunnen de dertien universiteiten volgend jaar rekenen op 2 miljoen gulden en in de daarop volgende jaren op 6, 8 en 10 miljoen. Maar goed, voorlopig hoeven de universiteiten in de eerste plaats alleen aan Europa te denken.

Tot 'het pakket maatregelen' dat in de nota wordt voorgesteld behoren het uitzenden van Nederlandse studenten, het scheppen van faciliteiten voor buitenlandse studenten, het afstemmen van studieprogramma's op die van buitenlandse instellingen, het uitzenden of uitwisselen van wetenschappelijke stafleden en het betrekken van buitenlanders bij het beoordelen van de kwaliteit van wetenschappelijke prestaties.

Ook voor instellingen die internationaal onderwijs verzorgen heeft de minister geld in het vooruitzicht

gesteld, die oplopen van 0,5 miljoen in 1988 tot 5 miljoen in 1992 en volgende jaren. Dat wil niet zeggen dat met die twee fondsen het internationale spel van de universiteiten is uitgespeeld. Naast deze Nederlandse maatregelen bestaan al langer de Europese samenwerkingsprogramma's Erasmus en Comett, waarmee een veelvoud van de Nederlandse bedragen is gemoeid. Hoeveel de Nederlandse universiteiten daarvan mogen verwachten hangt af van de Europese commissie die binnenkort de eerste ronde aanvragen op hun kwaliteit beoordeelt. Daarnaast is al eerder geld gereserveerd voor onderzoekfaciliteiten die nodig zijn voor grote internationale onderzoekprojecten. En tenslotte komen er stimuleringsacties vanuit het wetenschapsbeleid, die kunnen bestaan uit het vormen van netwerken of jumelages van topinstituten of -vakgroepen.

Maastricht als voorbeeld

Twee universiteiten kunnen in het bijzonder rekenen op een deel van de bedragen die de minister wil bestemmen voor de uitwisseling van studenten en docenten. Het gaat om Groningen en Maastricht, die

beide een eervolle vermelding krijgen in het rapport: 'Bij deze stimulering wordt overwogen in het bijzonder steun te geven aan initiatieven die op het vlak van de internationalisering zijn ontwikkeld en waarvan een stimulerende voorbeeldwerking naar de andere instellingen van hoger onderwijs mag worden verwacht. Voorlopig valt daarbij te denken aan de RU Groningen en de RU Limburg'.

Heel mooi, zo'n uitspraak, maar wat wordt er eigenlijk mee bedoeld? Aan welke initiatieven hebben de schrijvers dan gedacht? Het juiste antwoord is ondanks brede navraag niet te achterhalen. De een denkt aan de activiteiten van Network, de ander aan de internationale oriëntatie van de economische faculteit en weer een ander veronderstelt dat de juristen met hun uitwisselingsprogramma's worden bedoeld. In elk geval is het vreemd dat de eervolle vermelding te beurt valt aan een universiteit die tot nu toe weinig buitenland in haar beleid heeft gedaan. Tot voor kort waren alle buitenlandse contacten het resultaat van particulier initiatief van medewerkers of van Network, dat puur gericht was op het samenbrengen van medische faculteiten met

een gelijkgerichte kijk op medisch onderwijs.

Van een echt Buro Buitenland was tot voor kort geen sprake in Maastricht. De formatie die daar ooit voor was toegewezen, is steeds gebruikt voor het Network-secretariaat. Sinds enkele maanden wordt de oorspronkelijke functie van het bureau nieuw leven ingeblazen door voormalig Nuffic-medewerker Han Aarts. Behalve dienstverlening aan studenten die naar het buitenland willen gaat het bureau zich ook bezighouden met de voorbereiding van het internationaliseringsbeleid ten behoeve van het college van bestuur. In de eerder dit jaar verschenen profileringsnota van de universiteit wordt de internationalisering van onderwijs en onderzoek als een belangrijke doelstelling naar voren gebracht. Aarts is inmiddels begonnen aan een inventarisatie van alle activiteiten die binnen de universiteit worden ontplooid of die men graag zou willen ontplooiën. Om daar lijn in te brengen zou hij het liefste zien dat de sterke punten uit het onderzoek en onderwijs voorrang krijgen. Daarop zou ook de keuze van instellingen en landen, waar Maastricht mee wil samenwerken, moeten worden afgestemd.

Over de nota van het ministerie is Aarts niet erg te spreken: 'Het stuk draagt de universiteiten op wat ze allemaal moeten doen aan samenwerking met andere landen. Maar voor de problemen die je daarbij ontmoet worden geen oplossingen gegeven. De moeilijkheden die je bij het opzetten van een samenwerkingsproject ontmoet, kunnen echt gigantisch zijn. En het geld dat voor de plannen is uitgetrokken, is niet meer dan een fooi'.

In zijn Nuffic-tijd heeft Aarts zich er altijd over verbaasd dat Maastricht een onbekende was bij de organisatie die zich richt op internationale samenwerking tussen universiteiten. 'Er gebeurt wel het een en ander, maar het is erg versnipperd. Bij medisch onderzoek kom je niet verder zonder internationale contacten. Iedereen regelt zijn contacten op eigen houtje. De initiatieven zijn daardoor erg verspreid en Network is eigenlijk een heel specifiek gericht club. Ook voor de uitwisseling van studenten wordt hoofdzakelijk met particuliere initiatieven gewerkt als Aiesec bij de economie of Fisem/Nemsic bij medicijnen. Het gaat om enkele tientallen studenten die dankzij zo'n organisatie en met een kleine subsidie van de faculteit naar het buitenland kunnen, maar van een bewust gekozen lijn van de faculteit is geen sprake. Ik vind dat iedere student in principe de mogelijkheid moet hebben om tijdens zijn studie een periode in het buitenland door te brengen. Ik begrijp natuurlijk wel dat het hier in Maastricht gaat om jonge faculteiten, die in de eerste jaren wel wat anders aan hun hoofd hadden dan het leggen van internationale contacten. Maar als je nu kijkt naar de rechtenfaculteit, dan zie je dat er met een beetje moeite heel wat te bereiken is op het gebied van samenwerking met het buitenland'.

Bij de juridische faculteit is twee jaar geleden in commissie in het leven geroepen die alle contacten met het buitenland moet coördineren. Dat gebeurde toen bleek dat er een grote versnippering dreigde op te treden in de buitenlandse contacten die her en der in de faculteit werden gelegd als voortvloeiend uit het idee dat in Maastricht opgeleide juristen ook dienden te weten wat in het buitenland te koop was. De contacten met het buitenland zijn zo voor-

spoedig verlopen, dat inmiddels een functionaris is aangesteld die zich speciaal met de uitvoering en verdere ontwikkeling van de internationalisering bezighoudt. Christianne Mattijssen, eigen kweek van de faculteit, is nu ruim een maand in die functie werkzaam. Het is de bedoeling dat zij haar eigen functie binnen een paar jaar overbodig maakt, als de contacten met rechtenfaculteiten in het buitenland vanzelf lopen. Daarvan is nu alleen enigszins sprake in de samenwerking met de Engelse zusterfaculteit van Lancaster. Met de partners in Trier, Brussel, Münster en Antwerpen is de samenwerking nog te pril om daar nu al de handen van af te trekken. 'Dit jaar volgen achttien studenten uit Maastricht in Lancaster onderwijs en tien in Trier. Volgend jaar gaan er twintig naar Duitsland, als Münster erbij komt en twaalf naar Antwerpen. Voor Lancaster denken we aan twaalf studenten'. Op de duur denkt de faculteit met zes buitenlandse faculteiten een goed lopend uitwisselingsnetwerk te hebben opgezet. Met de Vrije Universiteit in Brussel zijn inmiddels ook contacten gelegd, die zich voorlopig beperken tot samenwerking tussen studenten bij het schrijven van een scriptie. Tussen alle betrokken faculteiten zullen op bescheiden schaal docenten worden uitgewisseld.

Christianne Mattijssen bestrijdt dat een student die het Nederlands recht onder de knie wil krijgen eigenlijk weinig gebaat is met het bestuderen van buitenlandse rechtsstelsels: 'Het blijft natuurlijk Nederlands recht, dat hier gedoceerd wordt, maar ons rechtsstelsel wordt steeds meer beïnvloed door andere stelsels. Het recht ontwikkelt zich niet alleen binnen de grenzen, maar het wordt steeds verder geïnternationaliseerd. Daarom mag je blij niet beperkt blijven tot Nederland. Dat is altijd een uitgangspunt geweest van onze faculteit: iedereen moet kennis maken met het internationale recht'.

Talenkennis

Een groot probleem bij de uitwisseling van studenten wordt gevormd door de taalbarrière. Een Nederlandse student in Engeland of Duitsland onderwijs laten volgen levert al genoeg taalproblemen op, maar wat doe je in het omgekeerde geval? Die vraag wordt nu opgelost door Engels of Duits als voertaal te hanteren in de onderwijsgroep. Maar als straks de eerste Engelse studenten zich melden voor de het ELS-programma (European Legal Studies) zich melden, moeten ze het Nederlands passief leren beheersen.

Maastrichtse studenten krijgen nu twee keer per jaar een cursus Engels met speciale aandacht voor de rechtstaal aangeboden. Andere studenten zouden in de gelegenheid gesteld moeten worden dat voorbeeld te volgen, vindt Hans Adriaanse, sinds kort portefeuillehouder externe betrekkingen in het betsuur van de faculteit der gezondheidswetenschappen. 'Het is van de gekke dat hier aan de universiteit met een vertalersopleiding naast de deur geen talenonderwijs wordt aangeboden. En dan heb ik het niet alleen over Frans, Duits en Engels, maar ook over Spaans, Russisch, Chinees en Japans'.

Jacques Herraets

Deetman neemt voorstellen werkgroep gedeeltelijk over

MEER GELD VOOR LANGSTUDEERDERS

Minister Deetman heeft de Tweede Kamer bericht zijn plannen met het collegegeld en de inschrijfduur te wijzigen overeenkomstig de voorstellen van de gezamenlijke werkgroep van VSNU, HBO-raad en ambtenaren van het ministerie. Belangrijkste verandering is dat de universiteiten en hogescholen meer mogelijkheden krijgen om studenten, die langer dan zes jaar studeren, tegemoet te komen. In de oorspronkelijke plannen kregen zij daarvoor 15 miljoen, wat nu is verhoogd tot 38 miljoen. Dit bedrag kan nog worden aangevuld uit het fonds van 220 miljoen, dat beschikbaar is nu de centrale inning van collegegeld niet doorgaat. Dat geld was bestemd om een centrale maandelijks verrekening van het collegegeld met de studiebeurs mogelijk te maken. De universiteiten, die zelf het collegegeld blijven innen, mogen met dat bedrag nu zelf een gespreide inning regelen, en voorzover zij dat niet doen, is het geld beschikbaar voor tegemoetkomingen aan langstudeerders.

Een andere verzachting in de plannen betreft de hoogte van het collegegeld. Dat zal nu oplopen tot maximaal 5000 gulden in het achtste studiejaar, waarna het gelijk blijft. De studiefinanciering vervalt wel na het zesde jaar. Doorstromers van HBO naar WO (en andersom) krijgen echter twee jaar extra studiefinanciering en betalen gedurende die tijd ook het 'lage' collegegeld, dat voor het WO op 1600 gulden blijft. Het collegegeld in het HBO wordt daarmee in drie stappen gelijkgetrokken. Afgestudeerde HBO'ers, die al begonnen zijn met een studie in het WO, krijgen als overgangsregel maximaal vier jaar extra. Verder zal het mogelijk blijven om als extraneus ingeschreven te staan. Dat kost 1000 gulden per jaar. Ook de kosten voor een deeltijdopleiding in het HBO worden minder verhoogd dan eerst de be-

doeling was, tot 1200, in plaats van 1600 gulden. Honderd uur studeren aan de Open Universiteit zal 200 gulden gaan kosten, wat zelfs een vermindering inhoudt ten opzichte van de huidige prijs van 230 gulden. De minister gaat niet in op de twee aanvullende eisen die de VSNU nog aan de regeling had gesteld. De VSNU bestrijdt het door Deetman gehandhaafde voorstel om alleen die verlengingen van inschrijfduur, welke voor 15 september van dit jaar waren toegekend of aangevraagd, te honoreren. Ook aan de wens om voor HBO-doorstromers in de technische, pedagogische en agrarische opleidingen wettelijk een langer recht op studiefinanciering te geven komt Deetman niet tegemoet. Ondanks de vrij kostbare aanpassingen zullen de voorstellen volgend jaar toch al de beoogde 165 miljoen

opbrengen. Omdat er meer studenten blijken te zijn komt 30 miljoen extra collegegeld binnen, wat voorlopig als bezuiniging wordt aange-merkt. Maar ook wordt er gekort op de uit de TVC en SKG-operaties gevormde vernieuwingspot voor de universiteiten (5 miljoen in 1988, 20 miljoen vanaf 1989). Verder wordt voor 17,4 miljoen minder geïnvesteerd, vooral door de bouw van nieuwe faciliteiten te vertragen. De voorgenomen bezuiniging op de overige lasten van 38,5 miljoen gaat niet door. Daartegenover staat wel een verschuiving in het 'kasritme' (het moment waarop uitgaven die op de begroting staan daadwerkelijk worden gedaan) van 37 miljoen.

Bert Bakker/UP

AL HAMBRA
Marokkaans restaurant

Marokkaanse specialiteiten	
o.a.: Couscous vanaf	f 13,00
Tajine en Merguez	
Dagschotel	f 11,50
Weekend-menu	f 19,50
Diverse broodjes	
o.a.: Choarma	f 6,00

AL HAMBRA
Marokkaans restaurant
Boschstraat 85
6211 AV Maastricht
Telefoon 043 - 21 80 45

De keuken is dagelijks geopend
van 16.00 tot 23.00 uur
vrijdag, zaterdag en zondag
van 16.00 tot 24.00 uur

COMPROMIS OVER HOOP BLIJFT OP VEEL PUNTEN UIT

Een drietal marathon-vergaderingen, waarvan de laatste op maandag 7 december, hebben er niet bepaald toe geleid dat minister drs. W.J. Deetman en het hoger onderwijs het erg ruimhartig eens werden over het HOOP, het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan. Een dikke zeventig conclusies rondden het overleg maandag af, maar heel wat daarvan hebben niet meer inhoud dan dat 'we het eens zijn' dat 'we het oneens zijn'. En dus, dat er nog maar eens een adviesraad overheen moet of 'dat we het er bij gelegenheid nog maar eens over moeten hebben'. Het ministeriële adviesorgaan ARHO krijgt het de komende tijd maar druk: die raad moet bijvoorbeeld over het vouchersysteem, over de missiebudgets én over de taakverdeling tussen HBO en WO adviezen gaan uitbrengen.

Wat het onderwijsbeleid betreft werd slechts een vliedun soort overeenstemming bereikt. Over de numerus fixus bijvoorbeeld. De minister wil een brede propedeuse waar iedereen mag instromen; de selectie wie vervolgens mag doorstromen komt aan het eind van die propedeuse. Alleen op basis van de capaciteit van een studierichting zou de eerstejaarsinstroom beperkt mogen worden. Daar zijn de universiteiten het nog steeds niet mee eens. Zij willen de instroom vooraf reguleren, inclusief de loting. Wie eenmaal binnen is moet de volle vier jaar kunnen gebruiken om z'n opleiding af te ronden, niet slechts de drie jaar na de propedeuse. De minister en de universiteiten werden het er dan ook enkel over eens, dat ze het er nog maar eens over moeten hebben als de Wet Hoger

Onderwijs op tafel ligt. Eind december komt dat wetsvoorstel van de pers. De universiteiten moeten er eind januari op gereageerd hebben. Ook nog onduidelijk is, wat de universiteiten en het HBO met de missiebudgets aanmoeten. Het HBO ziet er een stukje financiering in dat onafhankelijk is van het aantal studenten; de universiteiten zijn sceptischer en vinden het lastig om nog een type financiering in te voeren, want hoe laat je dat aansluiten op al bestaande systemen? Ze verdelen dat geld liever zelf, naar rato van de grootte van een universiteit. De ARHO moet in z'n advies dus onder meer gaan bepalen of de universiteiten en het HBO met die missiebudgets niet verschillend behandeld moeten worden. De tien miljoen die Deetman klaar

heeft liggen voor de internationalisering van het hoger onderwijs - vijf om studenten mobieler te maken, vijf voor de onderzoekers - zullen door de instellingen zelf verdeeld worden. NUFFIC, ZWO en KNAW praten mee over de vraag, waaraan dat geld wordt uitgegeven. Over het idee om in casu het emancipatiebeleid van de universiteiten preciezer plannen te maken dan de afspraak dat in 2005 de helft van het aantal studenten vrouw moet zijn, toonden de instellingen zich niet bar enthousiast. Nog afgezien van het extra werk dat het oplevert, verwachtten ze dat de pressiegroepen ter universiteit krachtig genoeg zijn om de plaatselijke bestuurders tot gerichte actie te manen.

Esther Hageman/UP

TE WEINIG AIO'S BIJ ECONOMIE EN GENEESKUNDE

De werving van aio's bij geneeskunde en economie blijft achter bij de gewenste groei. De bezettingsgraad aan de andere faculteiten voldoet wel ruim aan de streefcijfers die in het overleg met het ministerie voor deze universiteit zijn vastgesteld. Dat blijkt uit een onderzoek van de dienst personeelszaken.

In een onlangs verschenen rapport van de Leidse Stichting Reseach voor Beleid over de invoering van de aio-categorie werd geconstateerd dat aan de RL pas 29 aio-plaatsen waren bezet, nog geen 50% van het nagestreefde aantal (63 aio's voor het eerste jaar van invoering). Daarmee scoorde de RL het slechts van alle Nederlandse universiteiten. Die conclusie is overigens niet helemaal betrouwbaar, omdat de dienst personeelszaken de cijfers van de rechtenfaculteit had vergeten mee te sturen.

Het Leidse rapport ging uit van de stand van zaken op 1 juni van dit jaar. Uit het onderzoek van PZ, met als peildatum 1 november, blijkt dat er inmiddels heel wat nieuwe aio's zijn aangesteld. Op 1 november waren er 72 vacatures vervuld, waaronder 19,3 assaio-plaatsen; wetenschappelijke assistenten met de status van aio's, die bij Gezondheidswetenschappen werden aangesteld in afwachting van het gereedkomen van de aio-regeling.

Uit het onderzoek van PZ blijkt verder dat Gezondheidswetenschappen en Rechten voldoende aio's trekken, maar Geneeskunde en vooral Economie daarentegen maar moeilijk aan de verplichtingen kunnen voldoen. Het rapport concludeert dat de economische faculteit niet in staat is om "op korte termijn met de bestaande middelen

voldoende aio's te trekken". Be-doeld wordt dat de universiteit onvoldoende kan concurreren met het goed betalende bedrijfsleven. Men verwacht dat de eerste lichting afgestudeerden in 1988 een positief effect zal hebben op de werving. Bij geneeskunde blijkt het vooral moeilijk om plaatsen te bezetten, waarvoor ingenieurs gevraagd worden.

In het rapport heeft PZ ook de man-vrouw verdeling van de aio's aan de verschillende faculteiten vergeleken met de verhouding bij de afgestudeerders. Dat blijkt aan alle faculteiten nadelig uit te pakken voor vrouwen. Bij Gezondheidswetenschappen is de discrepantie het grootst; daar is ongeveer 75% van de studenten vrouw tegenover 60% van de aio's.

Een laatste conclusie uit het rapport luidt dat twee derde van alle aio's met een aanstelling aan de RL opgeleid werd aan een andere onderwijsinstelling.

Emely Nobis

BRÜGGEMANN
VASTGOED ASSURANTIËN

Voor een voordelige hypotheek en steeds de laagste rente!! (vanaf 6,2%)

Bedrijvencentrum Maastricht, Meerssenerweg, Kast. Holtmeulenstraat 9 (A-12) 6222 AV Maastricht, tel. 043-686621.

Nieuwe hoogleraar mediarecht Erik Jurgens houdt de rechter er liever buiten

"IK VIND DAT JOURNALISTEN ZICH MEER MOETEN VERANTWOORDEN"

Iedereen kent ze wel, de verhalen over (bijvoorbeeld) Sonja Barend in (bijvoorbeeld) het weekblad Privé. Daarin werd dan weer eens beweerd dat ze de kinderen van de buurvrouw mishandelde ("Sonja zoals ze ECHT is") of soortgelijke vergripen tegen de menselijkheid had begaan. Wat doe je nou tegen dat soort journalistiek, luidt stevast de vraag als de opwinding wat geluwd is. En het antwoord is meestal even stevast: niets. Je kunt naar de rechter gaan, misschien dat er zelfs wel een veroordeling uitrolt voor het blad of de verslaggever, maar een maand later begint het hele gedonder weer opnieuw. Maak je niet dik, negeer het, vecht niet tegen de bierkaai. Toch zijn er mensen die dat wel doen, en soms met succes. Leden van het koninklijk huis weten nog wel eens via een vonnis al te hinderlijke paperazzi van zich af te houden. Meestal gaat het dan om overduidelijk onfatsoen van de zijde van de journalist.

Er is echter een andere categorie. Wat te doen als iemand zich door een journalistieke handeling gegriefd voelt, maar de kwestie te licht of te ongrijpbaar is om er een werkelijke rechtszaak van te maken?

Daarvoor, zegt dr. H.J. Evers, is er de Raad voor de Journalistiek. Evers promoveerde onlangs op een proefschrift over journalistiek en ethiek aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Een van zijn opposenten was de vroegere voorzitter van de NOS mr. Erik Jurgens, hoogleraar staatsrecht aan diezelfde VU maar tevens sinds 1 december voor een dag per week bijzonder hoogleraar mediarecht in Maastricht.

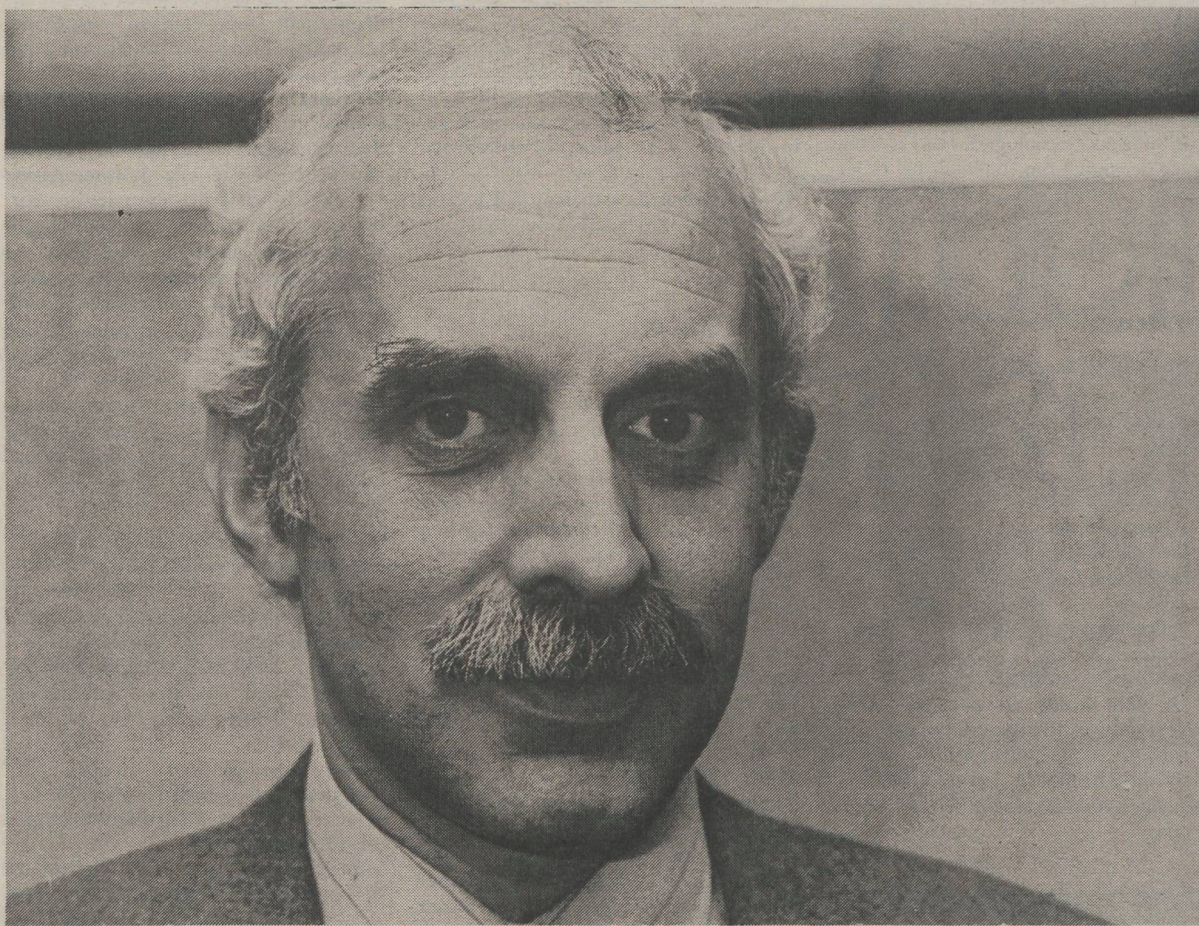
Een gesprek met Jurgens over de rechter, de Raad voor de Journalistiek en de verantwoordelijkheid van de journalist.

In zijn proefschrift heeft Evers de 220 klachten verzameld die de Raad voor de Journalistiek in de periode 1960-1985 heeft behandeld. Een blad als Privé blijkt opvallend afwezig te zijn: niet één klacht werd er tegen haar ingebracht. Dat bracht Evers tot de stelling dat het publiek blijkbaar weet te onderscheiden tussen leesvoer en journalistiek. Toch kan de vraag gesteld worden of het niet voldoende is dat men naar de civiele - of de strafrechter kan stappen; waarom zou er voor de media een eigen "rechtspraak" moeten zijn?

Jurgens: "We moeten er eens van af dat alles in dit land maar aan de rechter voorgelegd wordt. Die is al overbelast, en bovendien kan de rechter ook niet alles regelen. Het komt erop neer dat, als het voor moeilijke kwesties niet lukt om wetgeving te fabriceren, de rechter het mag oplossen. Euthanasie en abortus zijn daar voorbeelden van. Het stakingsrecht, ook zo'n eeuwigdurende toestand, is uiteindelijk in 1972 door het Hof in Amsterdam geregeld. Dat is geen juiste gang van zaken, daar is de rechter niet voor. Wat de journalistiek betreft, daar is de gang naar de rechter vaak een te zwaar middel, zeker als de publiciteit rond een rechtszaak de kwestie voor de klager alleen nog maar erger maakt. En de Raad voor de Journalistiek is een nuttige tussenvorm, waar journalisten niet bang voor hoeven te zijn want de enige sanctie is openbaarheid van de uitspraak. Veel beroepsgroepen hebben trouwens arbitrage in eigen kring. Ik ben er voor dat veel meer zaken onderling worden uitgevochten".

Zorgvuldigheid

De Raad voor de Journalistiek is in 1960 voortgekomen uit de Raad van Tucht, die na de oorlog was opgericht door de Federatie van Nederlandse Journalisten. Alleen voor aangesloten journalisten kon deze tuchtraad enige bedreiging vormen; als zwaarste straf gold dat men van de ledenlijst werd verwijderd. Verder dan deze vorm van verenigings-tuchtrechtspraak is het in Neder-

Eric Jurgens: "rechters weten uiteindelijk geen donder van het vak" (foto ANP)

land nooit gekomen, ondanks pogingen om een wettelijk tuchtrecht in te voeren. Integendeel, de ontwikkeling heeft zich daar alleen maar van verwijderd. De huidige Raad kan geen enkele sanctie opleggen, tenzij de bekendmaking van het oordeel als zodanig wordt opgevat. Evers spreekt dan ook van een "raad van opinie", van wie de uitspraken vooral een morele lading hebben. Sinds 1982 zou die nog vergroot zijn doordat toen de basis van deelnemende organisaties werd verbreed. Niet alleen journalisten, maar ook dagblad- en tijdschriftuitgevers, de NOS en het Genootschap van hoofdredacteuren schragen nu de Raad voor de Journalis-

tiek. Als uitgangspunt bij de beoordeling van klachten geldt de vraag of de journalist "de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen, mede gelet op zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid."

Ondanks de deelname van de NVJ, de Nederlandse Vereniging van Journalisten, in de Raad zijn er nogal wat journalisten die hem liever vandaag dan morgen zouden zien verdwijnen. Jurgens vindt dat onverstandig. "De Raad gaat uitermate kalm te werk. Op de manier zoals ook de gewone rechter opereert, dus met uitgebreid onderzoek van de feiten en het horen van de verschillende partijen. Dat gebeurt

heel fatsoenlijk. Niettemin zijn er journalisten die dit allemaal aan hun laars lappen en niet voor de Raad wensen te verschijnen als daar een klacht over hun werk is gedeponeerd. Dat vind ik kwalijk."

Vijfde macht

Een van die journalisten is Boudevijn Büch, die zich in 1982 in het Amsterdamse universiteitsblad Folia nogal kwetsend had uitgelaten over een kandidaat voor een hoogleraarschap. Büch noemde de man onder andere een charlatan, en dat mag alleen als vervolgens argumenten gegeven worden om die kwalificatie te staven, vond de Raad. Büch had dat niet gedaan, en weigerde zich vervolgens door de Raad ter verantwoording te laten roepen.

Jurgens: "Ik vind dat een arrogante houding, en Büch is de enige niet die zich zo opstelt. Ik ben erg voor openheid van zaken: als er een klacht ligt moet je je verweren. Wat is er tegen dat journalisten verantwoording afleggen over hun doen en laten? De media zijn tegenwoordig zeer invloedrijk. Je kunt ze beschouwen als de vijfde macht in de staat, of als de vierde als je de ambtenaren minder belangrijk vindt. Hoe dan ook, al die machten moeten zich verantwoorden, zelfs ambtenaren. Niet alleen via bijvoorbeeld hun minister, maar meer en meer rechtstreeks, kijk maar naar de parlementaire enquêtes. En waarom zou dat niet voor de journalistiek opgaan?"

"Die verantwoording mag je eisen, omdat men een vergaande vrijheid heeft gekregen. Aan de ene kant is er het recht van de burgers op infor-

stuk of drie woorden in het burgerlijk wetboek kon beschikken als het om klachten over journalistiek optreden ging. En dat klopt wel. Veel meer dan 'strijd met de wet' of 'strijd met de zorgvuldigheid die in het maatschappelijk verkeer betaamt' is er niet. Als er nu geen Raad voor de Journalistiek zou zijn, dus geen instantie die bestaat uit beroepsbeoefenaren, wat krijg je dan? Dan gaan de rechters zelf verzinnen aan welke normen ze de pers moeten toetsen. Dat geeft dus alle ruimte aan de borreltafelpraat; rechters weten uiteindelijk geen donder van het vak. Dan is het al snel dat dit schandelijk is, en dat, en zus moet verboden worden, ga zo maar door. Het is dus beter als mensen uit de beroepsgroep zelf de normen formuleren, want die zijn ruimer dan de burgernormen waar ook die rechters weer op uit zullen komen. Een voorbeeld: het onder valse naam verkrijgen van informatie. In het gewone maatschappelijke verkeer wordt het als uiterst onfatsoenlijk beschouwd wanneer je je voor iemand anders uitgeeft. Voor een journalist kan het wel eens noodzakelijk zijn, omdat hij anders geen toegang tot de informatie zal krijgen. Als daar problemen over ontstaan is het beter dat zoiets wordt beoordeeld door ter zake kundigen dan door een rechter."

Weerstand

Als rechters niet over een stelsel van journalistieke normen kunnen beschikken dat uit kringen van beroepsbeoefenaren voortkomt, is er maar een andere mogelijkheid, bevoegt Jurgens: een wettelijke regeling. "Dan krijg je een Wet Persdelicten. Volgens mij ben je dan nog verder van huis. Dit soort dingen moeten niet via een wet vastgelegd worden."

Alleen al uit welbegrepen eigenbelang zouden journalisten zich dus niet moeten verzetten tegen een verschijnsel als de Raad voor de Journalistiek, vindt Jurgens. Begrip voor de weerstanden heeft hij wel. Alle regelingen die de specifieke journalistieke beroepsuitoefening betreffen worden al snel opgevat als even zo vele beperkingen van de persvrijheid. Dat is ook de reden dat de omvangrijke "proeve van een gedragscode voor journalisten", die Evers als bijlage aan zijn proefschrift heeft toegevoegd, door een groot deel van journalistiek Nederland als onwerkbaar en potentieel gevaarlijk terzijde is geschoven. Ook Jurgens heeft zijn twijfels over het nut van een zo gedetailleerde code, maar niet over het principe van een Raad voor de Journalistiek die normen formuleert. Dan echter moet die wel in staat zijn om goed te functioneren. "Ik ben er voor dat de Raad meer bevoegdheden krijgt. Nu worden de uitspraken alleen maar gepubliceerd in het blad van de NVJ, de Journalist. Wat eigenlijk zou moeten is dat de uitspraak tevens bekend wordt gemaakt in het betrokken medium zelf. Dat zou verplicht moeten zijn. En verder vind ik het een slechte zaak als journalisten zich onttrekken aan de werkingssfeer van de Raad. Op dit moment hoeft er niets. Iemand die niet wil hoeft niet te verschijnen, noch zich schriftelijk te verdedigen, en dat frustriert de behandeling van klachten behoorlijk. De Raad kan dan niet te werk gaan volgens het principe van hoor en wederhoor. Ik ben er voorstander van dat het model van de reclamecodecommissie wordt overgenomen. Daar geldt een privaatrechtelijk contract dat de partijen behoren te verschijnen. Als dat wordt ingevoerd bij de Raad voor de Journalistiek zal dat de kwaliteit van de uitspraken alleen maar verhogen."

Wammes Bos

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, tst. 319.

Universiteit

Algemeen

Promotie drs. H. Hamers

Drs. Hub Hamers (Sociale Psychiatrie) heeft op donderdag 10 december zijn proefschrift "De geestelijke gezondheidszorg als systeem in wankel evenwicht" verdedigd.

Promotors zijn prof.dr. M. Romme en prof.dr. H. Philipsen.

Drs. Hamers legt in zijn proefschrift een link tussen de geestelijke gezondheidszorg en de samenleving waarin dit deel van de gezondheidszorg tot stand kwam en functioneert. Om inzicht te krijgen in de structuur en functioneren van de GGZ heeft hij de GGZ in de regio Maastricht vergeleken met die in een stad in het noorden van het land. De gegevens die hiervoor nodig waren werden gehaald uit de regionale registers voor de geestelijke gezondheidszorg. In Maastricht is dit register opgezet mede dankzij een subsidie van het ministerie van WVC. Alle GGZ-voorzieningen participeren aan dit register en dragen daartoe anoniem gemaakte gegevens van hun patiënten over aan een team werkzaam bij de vakgroep Sociale Psychiatrie van de RL.

In structuur blijkt de GGZ in Maastricht sterk op die in het noorden te lijken. Toch zijn er ook opvallende verschillen. Zo blijkt de ambulante GGZ in het zuiden omvangrijker. Maastricht beschikt over een 24-uurs opvangpost, het noorden niet. Tenslotte is de onderlinge afstemming van voorzieningen in Maastricht groot.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

Een deel van het proefschrift is gewijd aan de consument van geestelijke gezondheidszorg: bereikt de GGZ wel de mensen die het meeste behoefte hebben aan geestelijke gezondheidszorg? Hamers komt tot de conclusie dat de GGZ in Maastricht haar taak in dit opzicht redelijk lijkt waar te maken.

plaats. Factor XIa speelt een rol in het midden daarvan. Het is het enige bekende bloedstollingseiwit waarvan bekend is dat het twee actieve centra bezit. Soons beschrijft de activatie van factor IX door factor XIa en de rol van bloedplaatjes daarbij. Aangetoond wordt dat bloedplaatjes na stimulatie een nog onbekende remmer van factor XIa uitscheiden, die fysiologisch van belang zou kunnen zijn. Tevens wordt een gedetailleerde kinetische analyse gegeven van de remming van factor XIa door antitrombine III in aan- en afwezigheid van heparine. Hieruit blijkt dat antitrombine III in aanwezigheid van heparine de belangrijkste plasmaremmers van factor XIa zou kunnen zijn. Tenslotte wordt ook aangetoond dat beide actieve centra van factor XIa onafhankelijk van elkaar geremd worden door antitrombine III.

Promoties drs. E. Van Doorslaer, drs. H. Speijer en drs. L. Snoeckx

Drs. Eddy Van Doorslaer (Economie van de Gezondheidszorg) verdedigt op donderdag 17 december om 16.00 uur zijn proefschrift "Health, knowledge and the demand for medical care: an econometric analysis". Promotor is prof.dr. F. Rutten.

Drs. Han Speijer (Biochemie) promoveert op vrijdag 18 december om 14.00 uur. Titel van zijn proefschrift is: "Studies on the chemical nature of procoagulant sites on phospholipid vesicles and platelet membranes". Promotor is prof.dr. R. Zwaal.

De laatste promovendus van 1987 is drs. Luc Snoeckx (Fysiologie). Hij verdedigt op 18 december om 16.00 uur het proefschrift "Ischemia tolerance of the hypertrophied rat heart". Promotor is prof.dr. R. Reneman.

Vergadering URAad

Op donderdag 17 december om 19.30 uur vergadert de Universiteitsraad weer in kamer 2000 (J).

Aan de orde komen o.a.:

- Nota Uitbouw en Profileren RL;
- jaarverslag WTS;
- AIO-evaluatie;
- jaarrekening 1986;
- beperking instroom 1e t/m 6e jaar FdG;

- nadere invulling samenwerkingsovereenkomst RL-EUS;

- richtlijnen ontwikkelingsplan. De vergadering is openbaar. Rond 21.00 uur is er een sprekerskwartier. Leden van de universitaire gemeenschap kunnen zich dan tot de URAad wenden met zaken die hen bezighouden.

Inleveren kopij Bulletin

De kopij voor het Bulletin in de laatste Observant van dit jaar dient ingeleverd te zijn op 11 december vóór 12 uur bij Frank Speet, Dienst Voorlichting, kamer 3004 (J).

De eerste Observant van 1988 verschijnt op 15 januari. Kopij daarvoor moet op vrijdag 8 januari vóór 12 uur bij de dienst Voorlichting ingeleverd zijn.

Externe representatie

De dienst Financiële Zaken deelt mee dat het College van Bestuur in de bijeenkomst op dinsdag 10 november heeft besloten, dat de normvergoeding inzake de regeling externe representatie voor diners wordt verhoogd tot f 100,- per persoon.

De directeuren worden tevens gemandateerd om dit bedrag al dan niet conform deze norm vast te stellen.

Voor wat de besteding van contract-research-gelden betreft kunnen hogere bedragen vastgesteld worden na toestemming van de directeur van de desbetreffende faculteit.

Instelling open tussen kerst en nieuw

De RL was de afgelopen jaren tussen kerstmis en nieuwjaar in het algemeen gesloten. De medewerkers hadden verplicht ADV of verlof.

Dit jaar blijft de instelling tussen kerst en nieuwjaar geopend. Medewerkers die gedurende deze periode verlof wensen te hebben dienen hiervoor op de gebruikelijke wijze vakantie-/verlofdagen of ADV-dagen op te nemen.

Voorzover het dienstbelang het toelaat is op 24 en 31 december om 16.00 uur einde dienst. (PZ)

Besluit SBK II

Sinds 1 oktober is het Besluit SBK II van kracht. De SBK II is te zien als het sociaal beleidskader voor de ontbureaucratiseringsoperatie.

De SBK II bevat o.a. een remplaceantenregeling. Deze regeling komt erop neer dat zij die dat wensen bij ontslag hun plaats kunnen vrijmaken voor met ontslag bedreigde medewerkers van de RL of van een andere universiteit.

Het CvB heeft inmiddels de medewerkers benaderd waarvoor het - op grond van leeftijd, diensttijd en wachtgeldgarantie bepalingen - het overwegen waard is om zich als remplaceant aan te melden. Alleen zij die op de datum van ontslag minimaal 50 jaar oud zijn en dan circa 24 dienstjaren hebben, kunnen aanspraak maken op een wachtgeldgarantie tot hun 65e jaar. Omdat de ontbureaucratisering alleen de diensten treft zijn alleen nwp-ers aangeschreven.

Ook andere dan de door het College aangeschreven medewerkers kunnen zich als remplaceant melden.

Wp-ers kunnen alleen voor medewerkers van andere universiteiten remplaceeren.

Informatie: afd. Rechtspositie PZ, M. Frissen, tel. 888757 of mr. H. Manders, tel. 888726.

Bezuinigingen WO

De ambtenarenbond CFO houdt op donderdag 17-12 een informatieve bijeenkomst over de bezuinigingen rond het wetenschappelijk onderwijs. Wat doet de CFO hiertegen?

De bijeenkomst vindt plaats in kamer 3061 (J) van 17.00 tot 18.00 uur. Informatie: Marleen Vara, tel. 887777, tst. 233 of Hans Maurer, tel. 888209.

Reductiebureau verhuisd

Het reductiebureau is sinds 2 weken definitief verhuisd. Nu zit men in de kelder van het Oud-Gouvernement. De verhuizing is gepaard gegaan met een reorganisatie, waardoor men hoopt nog meer service te kunnen bieden. Studenten dienen dan wel eerst lid te worden (f 20,- voor de hele studietijd).

Openingstijden: dinsdag, woensdag en donderdag van 12.00-14.00 uur (bereikbaar via hoofdingang OG, rechts trap af). Van 23-12 tot 11-1 is het bureau gesloten.

Boeken binnen

Het reductiebureau wijst zijn leden erop dat de meeste bestelde blokgebonden boeken binnen zijn. Het boek voor blok Organisatie, Beleid en Beheer van Morgan "Images of organization" (al op 10-10 besteld) zal hoogstwaarschijnlijk deze week binnen zijn gekomen. Zeker in voorraad zijn Mintzberg (ca. f 45,-), Keuning en Eppink en Haralambos, Sociology (ca. f 45,-). Ook is voor het eerstejaar Cunningham, Human Biology (ca. f 95,-) aanwezig.

Studenten gezocht voor interviews

In het kader van de opzet van een voorlichtingsprogramma, wordt door het deelproject Voorzieningen voor Ouderen een onderzoek gedaan naar de beleving van de ziekte bij oudere diabeten. Hiervoor is het nodig dat er, tussen 25 januari en 12 februari, interviews worden afgenomen onder oudere diabeten aan de hand van een gestructureerde vragenlijst. Voor het interviewen worden zowel studenten gezondheidswetenschappen als medische studenten (2e jaars en ouder) gevraagd. De interviewer zal minimaal 30 uur beschikbaar moeten zijn. Naast de leerervaring die men opdoet ontvangen de studenten een vergoeding van f 15,- per interview. Belangstellenden kunnen tot 16 december contact opnemen met Tiny Gulikers, vakgroep Economie van de Gezondheidszorg, Nevenhuis, tel. 254550, tst. 29.

Proefpersonen gezocht

Voor een onderzoek naar de invloed van slaapmiddelen op het fysiek prestatievermogen zoekt men proefpersonen die redelijk fietsgetraind zijn, zoals wielrenners, tri-atleten, e.d., met een regelmatig leefpatroon. De tests zullen ca. 3 à 4 ochtenden in beslag nemen in januari/februari. Proefpersonen kunnen rekenen op een onkostenvergoeding. Informatie of aanmelding: 15-12 en 16-12 van 13.00 tot 17.00 uur via Rob van Berkum, Bewegingswetenschappen, tel. 437788.

Evaluatie-avond Deetman-acties

Van 19-11 t/m 1-12 zijn verschillende acties gevoerd in verband met de plannen van minister Deetman (o.a. zesjarenmaatregel en afschaffing verlenging inschrijvingsduur).

NSEM nodigt alle belangstellenden uit om het verloop van de acties te evalueren. Dit gebeurt op woensdag 16 december om 19.30 uur in kamer 110 van het Jezuïetenklooster. Informatie: Hans, tel. 471524 of Annet, tel. 219764.

Nieuwjaarsborrel Agora

Op donderdag 7 januari viert Agora de jaarwisseling met een nieuwjaarsborrel

en een ludieke attractie. Plaats: Gymnasion, tijd: 15.30-17.30 uur. Leden gratis, niet-leden: f 1,-.

Agenda Tafelstraat 13

Maandag 14-12 20.00 uur: Leerhu "Ethiek van de gezondheidszorg". Tevens groep "Lijfwerk" en ook "Economie en ethiek" (hoofdstuk 5 en 10). Dinsdag 15-12 20.00 uur: Vredevoog interview, open avond. De voorzitter van het CvB zal geïnterviewd worden door Geert van der Bom, waarna ruimte voor vragen uit de zaal. Woensdag 16-12 20.00 uur: Literatuurgroep behandelt Chaim Potok's "The book of lights". Donderdag 17-12 20.00 uur: Girard-studiegroep. Vrijdag 18-12: Excursie naar Aken. Programma: bezichtiging van de Dom, Conventmuseum, Weihnachtsmarkt en "de Katakomben" (om te eten). Vertrek vanaf Tafelstraat 13 om 13.30 uur, terug ca. 21.00 uur. Kosten: f 5,- p.p. Opgelaten vóór woensdag 16-12 (max. pers.).

Cursus Gezondheid en Economie

De Universitaire Instelling Antwerpen organiseert een cursus "Gezondheid en Economie" die openstaat voor alle belangstellenden. De cursus wordt gehouden van 14-1 tot 3-3. Informatie: Suzanne Wouters, rector-voorzitter, Universiteitsplein 1, 2610 Antwerpen-Wilrijk, tel. 09-3238282528, tst. 143.

Studiebeurzen voor vrouwen

Vrouwen die hun studie aan een instelling voor wetenschappelijk onderwijs hebben voltooid kunnen in aanmerking komen voor een beurs van het Fonds Doctor Catharina van Tussenbroek. Voorwaarden: het project van de aanvraag maakt deel uit van het laatste jaar van het studieprogramma en uit cijfers en omschrijving van andere activiteiten blijkt dat goede resultaten zijn verkregen. Aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar bij het secr. van het studiefonds. Jettfaasplantsoen 12, 6721 HC Bennekom.

Openingstijden studentendekanaal

In de periode van 21 december t/m 8 januari is het studentendekanaal gesloten. In zeer dringende gevallen kan telefonisch contact worden opgenomen tussen 9.00 en 10.00 uur, tel. 887777, tst. 367.

Studie-infotheek

De studie-infotheek, Bouillonstraat 3, is tot nader bericht gesloten. Voor informatie over studierichtingen in het WO en het HBO en voor algemene studie-informatie kan men terecht bij de Centrale Studentadministratie van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 16.00 uur op vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur.

Steunpunt Studiefinanciering Maastricht

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 en van 14.00-16.00 uur (gratis) via tel. 09-4991122.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personeel Zaken. Interne vacatures gelden alleen voor medewerkers in dienst van de RL of AZM.

RL-Agenda

t/m 24-12 Affiches uit de collectie PRO, tentoonstelling Konstruktieve Kunst, Universiteitsbibliotheek/Bonnefantent, info: Studium Generale, tel. 887777, tst. 219/366.

t/m 02-01 Tekeningen uit de collectie PRO, tentoonstelling Konstruktieve Kunst, Perroengalerie, info: Studium Generale, tel. 887777, tst. 219/366.

11-12 Promotie J. Soons, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

11-12 Symposium "Korsakoff's syndroom", vakgroep Klinische Psychiatrie, Plaats: Kon. Instituut voor de Tropen, A'dam, info: tel. 043-633444, tst. 2124.

17-12 Promotie E. van Doorslaer, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

17-12 Informatieve bijeenkomst over bezuinigingen WO door ambtenarenbond CFO, kamer 3061 (J), 17 uur, info: tel. 887777, tst. 233.

18-12 Promotie J. Speijer, Aula (J), 14 uur, info: tel. 888257/269.

18-12 Promotie L. Snoeckx, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

25-12 Eerste Kerstdag: RL gesloten.

01-01 Nieuwjaarsdag: RL gesloten.

08-01 Academische zitting ter viering van de 12e Dies Natalis, St. Janskerk, Vrijthof, 15 uur, info: tel. 888257/269.

Interne vacature 083

Bureau Onderwijs van de Faculteit der Economische Wetenschappen zoekt m.i.v. 1-1-88 een **MEDEWERKER ONDERWIJSZAKEN (M/V)** (full-time).

Taken: coördinatie van de stages in binnen- en buitenland, met inbegrip van het geven van informatie over stages en de registratie van stages; organisatie van de scripties (verdeling van onderwerpen en verdelen naar docenten); maken van onderwijsroosters, incl. inschrijvingen studenten, inventariseren beschikbaarheid docenten, beheerszaken en verwerken van keuzeblokken in de studiejaar 3 en 4; organisatie van de tutortrainingen.

Vereist: minimaal VWO-opleiding; ervaring met organisatorische werkzaamheden; ervaring met PC's is gewenst; goede sociale vaardigheden, incl. representativiteit; zelfstandigheid, inventiviteit en accuratesse; minimaal de beheersing van één vreemde taal.

Salariëring: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, max. schaal 6, met perspectief op schaal 7 (afhankelijk van persoonlijk functioneren en de verdere inrichting van het bureau).
Inlichtingen: C. Langerak, tel. 888847 of mw. B. Staveaux, tel. 888196.

Interne vacature 084

Bij de afdeling Financiële Administratie van de dienst Financiële Zaken is vacant de functie van **GROEPSLEIDER GROOTBOEK (M/V)**.

Taken: leiding geven aan de groep Grootboek en de coördinatie met de overige afdelingen van de dienst FZ voorzover het Grootboek betreffende; begeleiden en bewaken van de geautomatiseerde gegevensverwerking t.b.v. de Grootboekadministratie; zorgdragen voor het doelmatig functioneren van de financiële registratie; voorbereiden en opstellen van (periodieke) financiële overzichten t.b.v. het bestuur; verstrekken van informatie uit het financiële systeem n.a.v. ad-hoc vragen; leveren van bijdragen t.b.v. het samenstellen van de jaarrekening; leveren van bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het financiële registratiesysteem; vervanging van de chef financiële administratie bij diens afwezigheid.

Vereisten: hogere administratief-economische opleiding, HEAO-BE of SPD; ruime ervaring op het betreffende werkterrein; ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking; goede contactuele en redactionele vaardigheden.
Salariëring: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring max. f 5221,- per maand (schaal 10).
Inlichtingen: L. Heuts, tel. 888348.

Vacatures Assistenten in opleiding

De Faculteit der Geneeskunde vraagt **ASSISTENTEN IN OPLEIDING M/V**.

Interne vacature 085
Bij de vakgroep Cardiologie voor het project Myocard (onderdeel van het (hoofd)project Hart- en Vaatziekten).

Het onderzoek betreft: Verstoringen van het lipide metabolisme onder ischaemische en normoxische omstandigheden in de hartspeer.
Vereist: biochemie/biologie/geneeskunde.
Inlichtingen: dr. G. van der Vusse, tel. 888478.

Interne vacature 086
Bij de vakgroep Klinische Psychiatrie voor het project Neuropsychologie en Psychobiologie (onderdeel van het (hoofd)project Veroudering).
Het onderzoek betreft: Metabolisme van inositolipiden als functie van de leeftijd.
Vereist: medisch bioloog/biochemicus.
Inlichtingen: prof.dr. J. Jolles, tel. 633444, tst. 2124.

Interne vacature 087
Bij de vakgroep Fysiologie voor het project Microcirculatie (onderdeel van het (hoofd)project Hart- en Vaatziekten).
Het onderzoek betreft: Stromingsgedrag van bloedplaatjes in vivo onder normale en pathologische omstandigheden.
Vereist: bioloog/arts.
Inlichtingen: dr. G. Tangelder, tel. 888465/518.

Interne vacature 088
Bij de vakgroep Farmacologie voor het project Somatische risicofactoren (onderdeel van het (hoofd)project Hart- en Vaatziekten).
Het onderzoek betreft: Vaatverwijden- de geneesmiddelen bij hypertensie en hartfalen.
Vereist: bioloog/arts/farmacoloog.
Inlichtingen: dr. J. Smits, tel. 888552/542).

Interne vacature 089
Bij de vakgroep Arbeidsgeneeskunde, Milieugezondheidskunde en Toxicologie voor het project Ziektebeelden en Arbeid (onderdeel van het (hoofd)project Arbeid en Gezondheid).
De consequenties van beroepsmatige blootstelling aan combinaties van chemische agentia behoren tot een nog nauwelijks ontgonnen terrein van de arbeidstoxicologie.
Het betreffende project moet gezien worden als een modelstudie en beoogt een stapsgewijze procedure te ontwikkelen om interacties met kinetische of toxicodynamische basis te voorspellen.
Vereist: medische biologie/gezondheids- wetenschappen/biochemie, bij voorkeur met kennis van de algemene toxicologie, in het bijzonder toxicokinetiek.
Inlichtingen: dr. P. Borm, tel. 888615/618).

Interne vacature 090
Bij de vakgroep Huisartsgeneeskunde voor het project Evaluatie en protocolontwikkeling (onderdeel van het (hoofd)project Beleid en Beheer van de Gezondheidszorgvoorzieningen).
Het onderzoek betreft: Effect van lasix-retard en dyta-uresc op oedeem aan de benen bij bejaarde patiënten. De aanstelling beoogt een jonge (huis)arts op te leiden tot huisartsonderzoeker.
Vereist: arts, bij voorkeur met huisarts-opleiding.
Inlichtingen: dr. W. van Zutphen, tel. 882279.

Interne vacature 091
Bij de vakgroep Economie van de Gezondheidszorg voor het project Evaluatie en protocolontwikkeling (onderdeel van het (hoofd)project Beleid en Beheer van de Gezondheidszorgvoorzieningen).
Het onderzoek betreft: Evaluatie van toepassingen van laserbehandeling in de gezondheidszorg. In opdracht van het ministerie van WVC verricht de vakgroep Economie van de Gezondheids-

zorg een onderzoek naar de kosteneffectiviteit van medische toepassingen van lasers.
Vereist: academische opleiding, bij voorkeur economie/gezondheidswetenschappen/geneeskunde.
Inlichtingen: prof.dr. F. Rutten, tel. 254550, tst. 39.

Interne vacature 092
Bij de vakgroep Economie van de Gezondheidszorg voor het project Voorziening voor Ouderen (onderdeel van het (hoofd)project Veroudering).
Het onderzoek betreft: Evaluatie van voorzieningen t.b.v. voorlichting over dementie en geheugenklachten.
Vereist: psychologie/gezondheidswetenschappen/voorlichtingskunde.
Inlichtingen: dr. A. Visser, tel. 254550, tst. 39/35.

Interne vacature 093
Bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling en -research voor het project Aktivatie van voorkennis en Tekstverwerking (onderdeel van het (hoofd)project Onderzoek van Onderwijs).
Het uit te voeren onderzoek houdt zich bezig met de vraag op welke wijze aktivatie van voorkennis voorafgaande aan een aangeboden tekst de bestuderings- tijden van de verschillende delen van die tekst beïnvloedt.
Vereist: doctoraal psychologie (functieleer/cognitieve psychologie) of onderwijskunde, met aantoonbare belangstelling/ervaring op het terrein van tekstverwerkingsprocessen.
Inlichtingen: prof.dr. H. Schmidt, tel.

882303 of drs. H. Boshuizen, tel. 882303.

Interne vacature 094
Bij de vakgroep Epidemiologie voor het project: Voedingssupplementen, geneesmiddelen en het ontstaan van kanker (onderdeel van het deelproject Epidemiologie binnen het (hoofd)project Voeding).

Het onderzoek vindt plaats in het kader van een prospectief cohortonderzoek onder ouderen naar voeding, leefgewoonten en kanker. Dit wordt door de RL in samenwerking met het instituut CIVO-Toxicologie en Voeding-TNO uitgevoerd. Naast analyses van de bovengenoemde verbanden wordt van de AIO een ruime bijdrage verwacht bij de verwerking en interpretatie van de kankerincidentiegegevens.
Vereist:

- doctoraal geneeskunde (bij voorkeur), med. biologie, farmacie of vergelijkbare gezondheidkundige opleiding waarin ruime aandacht is besteed aan pathologie en eventueel farmacologie;
- interesse in epidemiologisch onderzoek.

Inlichtingen: ir. P. van den Brandt (RL), tel. 887777, tst. 369/379 of mw.ir. R. Bausch-Goldbohm (TNO), tel. 03404-52244.

Interne vacature 095
Bij de vakgroep Immunologie voor het project Vaatwand en Stroming (onderdeel van het (hoofd)project Hart- en Vaatziekten).
Het onderzoek betreft: Lymphocyt-endothel interacties in de huid.
Vereist: arts/bioloog.
Inlichtingen: dr. G. Majoor, tel. 888581/570.

Interne vacature 096
Bij de vakgroep Keel-, Neus- en Oorheelkunde voor het project Ziektebeelden en Arbeid (onderdeel van het (hoofd)project Arbeid en Gezondheid).

Het onderzoek betreft: Vestibulaire adaptatiestoornissen en bewegingsziekten.

Vereist: natuurkunde/biologie/geneeskunde.
Inlichtingen: dr. H. Kingma, tel. 862212/2213.

Arbeidsvoorwaarden voor alle AIO-vacatures: aanstelling geschiedt voor een periode van vier jaar, en dient uit te monden in een promotie. Het salaris zal oplopen van f 1758,- bruto per maand in het eerste jaar tot f 3132,- in het vierde jaar.

RL in de media

Onderstaande knipsels liggen ter inzage in de bibliotheeklocaties Bonnefanten, Randwijk en AZM/BMC en het studielandschap Nieuwenhof.
DL = De Limburger, LD = Limburgs Dagblad
"Rector Bonke komt terug" (DL 28-11) Bonke wordt per 1 januari herbenoemd.
"Maastrichtse studenten protesteren in Amsterdam" (DL 2-12)
Demonstratie tegen beperking inschrijvingsduur (6-jaren-maatregel) en verhoging collegegelden.

Congressen

Rechtshistorisch studentencongres

Op 14 en 15 oktober wordt onder auspiciën van het rechtshistorisch dispuut "De beyde Regten" (KUB/EU) een rechtshistorisch studentencongres georganiseerd.
Het is de bedoeling dat aio's, oio's en studenten tijdens dit congres in de gelegenheid worden gesteld om een korte voordracht (ca. 20 min.) te houden.
Hoewel de RL (nog) geen rechtshistorisch dispuut rijk is, zou het aardig zijn

STUDIE VOORDEEL '88?

Kun je als student aanzienlijk besparen op je ziektekostenverzekering? Ja, meestal wel, als je nog in de particuliere verzekering van je ouders zit. Een eigen SSGZ-verzekering is even goed maar bijna altijd veel goedkoper. Dat geldt óók als je ouders (en jij) niet langer in het ziekenfonds verzekerd kunnen zijn. Maak eens een vergelijking en trek je conclusies.

Particuliere verzekeringen zijn doorgaans opzegbaar per 1 januari of bij premieverhoging. De SSGZ accepteert zonder selectie eerstejaarsstudenten jonger dan 27 jaar die zich aanmelden vóór 1 februari. Profiteer van de voordelige premie, het lage eigen risico en het soepele acceptatiebeleid! Kom bij de SSGZ!

PS.: De SSGZ heeft ook een Zekerheids- pakket: de ideale verzekering tegen ongevallen, aansprakelijkheid, brand en inbraak (uitwonenden-pakket), gebundeld en dus goedkoper. Woon je nog bij je ouders?

Neem dan het Zekerheidspakket zonder brand-/inbraakdekking (thuiswonenden-pakket). Bel 01719-7 03 00 of stuur de bon in.

STUUR MIJ INFORMATIE OVER DE SSGZ

Naam _____
Straat _____
Postcode/Plaats _____
Geboortedatum student(e) _____

Hij/zij studeert aan een HBO/ MBO/ WO- instelling. In envelop sturen aan SSGZ. Antwoordnummer 10070 2200 VB Noordwijk. Geén postzegel plakken.

Studenten hebben hun eigen verzekering: SSGZ

SSGZ VERZEKERT VOOR STUDENTENPRIJS

als Maastricht op dit congres niet zou ontbreken.

Informatie: Louis Berkvens, tel. 888714.

Symposium Filosofie en de Media

Op 15 december houdt de faculteitsvereniging van Utrechtse filosofiestudenten een symposium over filosofie en de media. Vragen over het mediumdeterminisme en over het gebruik van filosofen van deze media zullen aan de orde komen.

Het symposium wordt gehouden in zaal 9 van het Academiegebouw aan het Domplein in Utrecht en is voor iedereen toegankelijk.

Informatie: Ernst, tel. 043-255336.

Studiedag sexologische hulpverlening

De werkgroepen SIR Westelijke Mijnstreek en SIR Maastricht/ZZL houden op 12 maart een studiedag over ongemakkelijke sexologische hulpverlening. Aan de orde komen problemen van seksueel misbruik/geweld tegen vrouwen (en mannen) en kinderen en de problemen van diverse vormen van strafbare sex.

Informatie: secr. studiedag SIR, tel. 213131.

Sport

Tafeltennis

Op 1 december heeft de Tafel Tennis Vereniging Maastricht een nieuwe speelzaal in gebruik genomen, te weten: speelzaal Weustenraadstraat (zijstraat van de Brusselseweg).

Zaalhockey

Op 18 en 19 februari wordt, net als vorig jaar het Nederlands Studenten Kampioenschap Zaalhockey in Maastricht gehouden. Voor dit evenement, dat georganiseerd wordt door de LUSS, zullen slaapplekken (2 nachten) nodig zijn voor de deelnemende teams van andere universiteiten. Mensen die interesse hebben en een team (ca. 8 mensen) kunnen herbergen kunnen voor verdere informatie contact opnemen met: Karen Reenen, tel. 434179 of de LUSS, tijdens het info-uur van 12.30-13.30, tel. 888229.

Maassac-agenda

16-12 20.00 uur: Maassac-café met informatie en dia's over NSAC-cursussen, in café Pallieter.

Info: Paul Dobbelaar, tel. 217170.

Geneeskunde

Algemeen

Artsenbullen uitgereikt

In september en november is aan onderstaande kandidaten het basisartsgetuigschrift uitgereikt.

H. Andree, E. von Asmuth, L. Bloemen, A. Bongaerts, B. de Bot, M. Bruggeman, M. Burger, H. Dauven, C. Dekkers, R. Devilee, P. Driessen, L. Dingelstad, C. Driessen, W. Esser, S. Fleuren, P. Geerdink, P. Giesen, M. Guli-

kers, A. Hendriks, M. Hendrix, P. Herpers, J. Heymeriks, R. Hoeve, D. Houben, E. Janssens, T. Jaspers, T. de Jong, P. Joosten, J. Kleijnen, C. Kluge, F. Kubben, J. Lahaije, C. Liedekerken, J. Lindenhovius, L. van Loo, F. Macco, P. Mulkens, K. Mullejans, R. Neuhaus, J. Palmen, W. Patelski, M. Peijmen, J. Roelofs, M. de Rooij, H. Schambergen, L. Schoutrop, T. Skrabanja, R. Smeets, P. Stouthart, M. Thewissen, C. Tummers, S. Vathorst, C. Verhoef, J. Vestjens, R. Voigt, A. Weenink, S. Wijenberg, E. Zandvoort.

Onderwijs

Artikel 15, 21 en 22 formulier

Het "Artikel 15, 21 en 22 formulier" inzake het registreren van de presentie van studenten in onderwijsgroepsbijeenkomsten dient binnen een week na afname van de bloktoets te worden ingeleverd. Met ingang van 1 december bestaan hiervoor de volgende mogelijkheden:

1. deponeren in de groene bus in het Trefcentrum, Randwijk, die voor deze gelegenheid geplaatst is tussen koffie- en kopieerkaartjesautomaat;
2. persoonlijk inleveren aan de onderwijsinformatie-balie van het bureau Onderwijs FdG (kamer 025 J);
3. deponeren in de brievenbus van het bureau Onderwijs naast de ingang van de balie (kamer 025 J);
4. het verzenden aan het bureau Onderwijs FdG per PTT-post.

Let wel, onafhankelijk van het gekozen alternatief blijft de verantwoording voor het inleveren van het formulier berusten bij de student. De afhandeling van de registratie, volgens de daarvoor geldende regels, gebeurt naar aanleiding van de formulieren die door bureau Onderwijs ontvangen zijn.

Voortgangstoets

De eerstvolgende voortgangstoets FdG wordt afgenomen op woensdag 16 december van 9.00 tot 13.00 uur (zalen open vanaf 8.45 uur).

Voor invulling van de optisch leesbare antwoordformulieren een HB-potlood meebrengen. De indeling is gelijk aan die van september:

- sporthal Daalhof: eerstejaars studenten met nrs. M87... en oudere jaars (M81... M80... M79...) en studenten met nrs. M85.141 t/m M85.199.
- sporthal De Geusselt: studenten met nrs. M82... M86... en nrs. M85.078 t/m M85.140.
- sporthal de Heeg: studenten met nrs. M83... M84... en met nrs. M85.001 t/m M85.077.

Voor het reglement van orde wordt verwezen naar de facultaire studiegids Geneeskunde 87/88, blz. 156.

Sluiting onderwijsinformatie-balie

In verband met de onderwijsvrije dagen in de periode van kerstmis en de jaarwisseling zal de onderwijsinformatie-balie van het bureau Onderwijs FdG gesloten zijn van 21 december tot en met 1 januari.

Vanaf 4 januari is de onderwijsinformatie-balie weer dagelijks geopend van 11.30 tot 12.30 uur (met uitzondering van onderwijsvrije-dagen).

80% aanwezigheidsverplichting

In artikel 15, 21 en 22 van de Regels en Richtlijnen 87/88, 1e fase, vastgesteld op

Dienst Voorlichting

11-6-87 en 10-6-87 door de Vaste Commissie voor de Examens FdG, is een van de voorwaarden voor het behalen van resp. het propacdeutisch examen, de overgang naar cursusjaar 3 danwel 4 en het behalen van het doctoraal examen, deelname voor 80% aan de onderwijsgroepsbijeenkomsten van de blokken.

Voor dit doel wordt de deelname aan de onderwijsgroepsbijeenkomsten per blok geregistreerd d.m.v. een "artikel 15, 21 en 22 formulier", dat door de student binnen een week na afname van de bloktoets van betreffend blok moet worden ingeleverd bij bureau Onderwijs FdG. Wanneer aan het inleveren niet, of niet tijdig, voldaan wordt, dan wordt een rappel-procedure in gang gezet, waarbij ook de studiebegeleider van de student betrokken wordt. In laatste instantie zal vervolgens de DCE een uitspraak doen terzake. Wanneer de DCE constateert dat aan de 80%-aanwezigheidsverplichting niet voldaan is, heeft dit in principe tot gevolg dat het blok moet worden herhaald. Per geval zal worden bekeken wat een en ander voor de studievoortgang betekent.

Stage

Van 1 t/m 12 februari organiseert prof.dr. P. Brombacher, Klinische Chemie, de Weverziekenhuis Heerlen, een stage "Eenvoudig Klinisch-chemisch Laboratorium Onderzoek". Voor 4e, 5e en 6e jaars studenten FdG zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. Opgave vóór 15-12 bij mw. G. van der Schoot, secr. projectgroep Keuze-onderwijs, kamer 2029 (J), tel. 888734.

Klapper Wetenschapstages

De klapper wetenschapstages 87/88 kan vanaf 15 december afgehaald worden bij de balie van bureau Onderwijs tussen 11.30 en 12.30 uur.

Programmeren in MUMPS

Voor belangstellenden die in het kader van WOMS of in het kader van een blok cursus de introductie cursus MUMPS hebben gevolgd, wordt er voor de eerste keer een cursus programmeren in MUMPS georganiseerd. Dit naar aanleiding van gebleken belangstelling tijdens deze cursussen.

Aan de hand van een griepanamnese wordt er verder ingegaan op de probleemanalyse en het programmeren in MUMPS.

Deze cursus wordt gegeven op de woensdagen 6, 13, 20 en 27 januari. Het minimum aantal deelnemers is 12, het maximum 18.

Belangstellenden dienen zich bij voorkeur vóór 24 december op te geven bij het secretariaat van Medische Informatica, tel. 434410, tst. 29.

Gezondheids-wetenschappen

Algemeen

Presentaties

Op 6 januari geven 2e jaars studenten Verplegingswetenschap, ter afsluiting van de training Presenteren, korte presentaties. De onderwerpen die aan bod komen hebben alle te maken met gezondheid.

Na iedere presentatie is er gelegenheid tot vragen stellen en discussie.

Plaats: Auditorium, Randwijk. Tijd: 14.00-17.00 uur.
Informatie: Jeannette Hommes, Skillslab, tel. 882265

Onderwijs

Inhaaltraining observeren

Voor de inhaaltraining Observeren (1e jaars) is een extra bijeenkomst gepland in verband met het practicum antropometrie: donderdag 17 december van 9.00 tot 12.00 uur.

De bijeenkomst van vrijdag 18 december 9.00-12.00 uur gaat gewoon door.

Plaats: Skillslab, kamer J.
Informatie: Jeanette Hommes, Skillslab, tel. 882265.

Programmeren in MUMPS

Voor informatie over een cursus "Programmeren in MUMPS" zie onder de rubriek "GENEESKUNDE-ONDERWIJS".

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Proefpersonen gezocht

Voor onderzoek bij Medische Psychologie zoekt men proefpersonen bij de juridische faculteit. Het neemt totaal ca. 2 uur in beslag; de vergoeding is f. 15,- per uur.

Informatie of opgave: Idith Lavy, tel. 611089.

Onderwijs

Bloktoets jaar 1, 3 en 4 avondopleiding

Maandag 14 december: bloktoets jaar 1, 3 en 4 avondopleiding. Voor indeling: zie borden.

Lezingencyclus Milieurecht

Maandag 14 december om 10.00 uur vindt er in de practicum-b-ruimte een lezing plaats waarin het thema deregulering centraal staat.

Sedert 1984, het verschijnselsjaar van het DROM-rapport en wat verklaringen in de Troonredes, is er op het terrein van de milieuwetgeving niet veel gebeurd. Echter, wie schetst de verbazing. Wederom neemt de gemeente Maastricht hier het voortouw. De gemeente wil de vergunningverlening vergemakkelijken.

Op welke wijze een gemeente een dergelijke operatie opzet, welke de (achterliggende) doelen zijn, welke argumenten worden gebruikt, kortom aan welke randvoorwaarden moet worden voldaan, dat staat deze ochtend centraal. Spreker is de heer J. Notten, beleidsmedewerker gemeente Maastricht.

Bedrijf

Vragenuur Bedrijf op dinsdag 15 december om 11.00 uur in de collegezaal.

Overheid

Dinsdag 15 december om 15.00 uur in de Aula (J); vragenuur Overheid.

Jeugdrecht

Op dinsdag 15 december om 14.00 uur vindt er in kamer 0215 van het Oud-Gouvernement een lezing over Jeugdrecht plaats.

Arrondissement Nieuwenhof

Dinsdag 15 december 15.00 uur: Arrondissement Nieuwenhof in de collegezaal

Belastingen particulieren

Woensdag 16 december om 14.00 uur in de collegezaal: vragenuur Belastingen particulieren.

F-raad

De Faculteitsraad vergadert op woensdag 16 december om 13.30 uur in de practicumruimte.

Verbintenissenrecht

Vragenuur Verbintenissenrecht: vrijdag 18 december om 9.00 uur in de collegezaal.

Bloktoets blok 2

Voor de indeling van de bloktoets over de 2e blokperiode op 21 december zie infoborden in de Nieuwenhof.

Opstellen

De eerstejaars opstellen dienen 11 januari ingeleverd te worden en wel tussen 9.00 en 12.00 uur aan de balie van Nieuwenhof.

Voor opstellen die het maximale aantal toegestane woorden te boven gaan wordt per 100 woorden één punt in mindering gebracht op het eindcijfer.

Balie bureau Onderwijs

Tussen kerst en oud en nieuw zal de balie van bureau Onderwijs gesloten zijn.

Aanvang derde blok

Voor eerstejaars studenten begint het derde blok op 11 januari. Voor tweede, derde en vierdejaars studenten op 18 januari.

Economie

Algemeen

Proefpersonen gezocht

Voor onderzoek bij Medische Psychologie zoekt men proefpersonen bij de economische faculteit. Het neemt totaal ca. 2 uur in beslag; de vergoeding is f. 15,- per uur.

Informatie of opgave: Idith Lavy, tel. 611089.

Vereniging afgestudeerden in de maak

In mei-juni zullen de eerste afgestudeerden van de FdEW van de band rollen. Drie studenten willen een vereniging oprichten voor afgestudeerde Maastrichtse economisten.

Vierdejaars economie studenten die een actieve rol willen spelen bij de oprichting van deze vereniging worden uitgenodigd om daarvoor mee te praten op donderdag 17 december om 15.30 uur in kamer 1090. Ook worden er mensen gezocht voor het oprichtingsbestuur gezocht.

Economenblad

De Stichting Landelijke Samenwerking Economisten geeft maandelijks een blad uit, getiteld "Het Economen Blad". Vierdejaars economie studenten kunnen zich gratis abonneren. Stop een briefje in het postvakje van Jeroen Duijnsens bij het secr. Bedrijfseconomie, verdieping (J).

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

De Kleine Comedie

De Kleine Comedie, het voormalige theater aan de Tongerseweg staat op de nominatie om afgebroken te worden. Boekhandelaar Jan Datema, twee jaar terug nog eigenaar van Servaasboekhandel waar zijn vrouw Marion nu filiaalhouder is, verzet zich fel tegen dit plan. Hij wil het etablissement ombouwen tot een multifunctioneel centrum, waarin een nieuwscentrum, een theater, een theatercafé en een radio- en videostudio ondergebracht worden. Een op te richten stichting zou door middel van fondswerving voor een gezonde financiële basis moeten zorgen, zodat er, zonder hulp van subsidies, een autonoom beleid gevoerd kan worden. Het ligt in de bedoeling van De

Kleine Comedie een bruisend cultureel centrum te maken, dat volop gelegenheid biedt aan kleinere theatergroepen om zich te ontwikkelen voordat zij de stap naar het grote theater maken en daarnaast ook aan literatuur, muziek en andere kunsten een podium kan bieden. De gezelschappen die nu van het gebouw gebruik maken, onder meer het Maastrichts Volkstheater, kunnen in de toekomst van de zaal gebruik blijven maken. Huub Noten, voorzitter van het Maastrichts Volkstheater, heeft reeds 1800 handtekeningen toegezegd. De benodigde anderhalf miljoen gulden, voor de aankoop en de verbouwing van het complex, komt echter niet zo snel op tafel. Sphinx, KNP en Volvo Cars hebben laten weten zich niet geropen te voelen een dergelijk plan financieel te steunen. Er zijn ook brieven uitgegaan naar gemeenteraadsleden, gemeentebestuur en fractievoorzitters. D'66 en PVDA zijn bereid vragen te stellen over deze kwestie in de komende gemeenteraadsvergadering. Belangstellenden die het plan willen ondersteunen, daarmee het verdwijnen van een karakteristieke plek willen tegen gaan en de cultuurarmoede in Maastricht willen bestrijden, kunnen hun handtekening zetten op een van de lijsten die in verschillende winkels in de stad hiervoor klaar liggen. Ook bij Servaasboekhandel natuurlijk.

Sylvester Party

Oud en nieuw nadert razendsnel. Hoe deze memorabele wisseling (het is slechts een seconde!) extra cachet te geven, is voor menigeen nog de vraag. De organisatie achter het beste Bluesfestival van Europa, Belgium Rhythm 'n' Blues Festival in Peer, pakt uit met een origineel idee. Van negen tot na een uur wordt een Sylvester Blues Party aangeboden in het Poorthuis te Peer. Voor 960 frank krijgt men een uitgebreid buffet en zes consumpties aangeboden en een portie live muziek die er wezen mag. Mardi Gras grossiert in New Orleans getinte blues en opent de avond, waarna het moderne groepje Vaya Con Dios de muzikale horizon verbreedt. De avond krijgt een passende climax met de Engelse band Big Town Playboys, een groep die show koppelt aan vakmanschap. Inschrijving en betaling moet voor 18 december afgehandeld zijn, waarna een bevestiging volgt. Voor meer informatie kan men terecht bij Break-Away (tel. 0932-737007).

De weg naar het oor

Gé Reinders is een rot in het vak. Hij heeft in diverse Limburgse popbands gespeeld en als openingsact op Pinkpop, is muzikleraar en ook schrijver van het onlangs uitgebrachte handwerk "De Weg Naar Het Oor". De bedoeling van de schrijver is dat leerlingen van 11 tot en met 14 jaar via deze muziekmethode meer inzicht krijgen in de opnameprocedures, zodoende beter leren luisteren. Hierdoor kunnen zij een genuanceerder oordeel vormen over muziek. Ook voor volwassenen is dit pakket, bestaande uit acht lessen en twee door Gé Reinders ingespeelde en (de van Doe Maar en Midnight Hour bekende) Ernst Jansz ingesproken cassettes, zeer verhelderend. Voor meer informatie kan men Stichting Popmuziek Limburg bellen (04750-33945, toestel 18).

Klassiek

Rond de kerstdagen is er klassieke muziek te kust en te keur. Een overzicht: Zaterdag 12 december speelt het Limburgs Symphonie Orkest in het Staargebouw onder leiding van Peter Serpentin een programma met niet al te voor de hand liggende werken: Van Heppener 'Air et Sonneries', het pianoconcert van Niël. 'In flashback van Gulikers. 'Quo Vadis Musica', een symfonie van Sporck en twee scènes van Klerkx. Een aardig aanbod twintigste eeuwse muziek. Peter Soeters, docent aan het Maastrichts conservatorium, speelt de pianopartij. Vrijdag 18 december is het LSO in Heerlen te horen. De uit Barcelona afkomstige Salvador Mas leidt het orkest. Gespeeld worden de 'Klassieke symfonie' van Prokofiev, het tweede pianoconcert van Rachmaninov en 'Tableaux d'une exposition' van Moussorgsky en Ravel. De internationaal bekende pianist François-Joël Thiollier is solist. In het Generaalshuis aan het Vrijthof speelt Frank van der Laar werk van Brahms tijdens een lunchconcert op woensdag 16 december om 12.30 uur. Van der Laar behaalde de derde prijs tijdens het Brahms pianoconcours in Hamburg. Hij studeert aan het Amsterdams Sweelinck conservatorium en volgt meesterscursussen.

Freek

Voor wie het nog niet wist: Freek treedt op in de Maastrichtse schouwburg en wel: zondag 13 en dinsdag 15 december. Freek gaat ballet dansen in zijn nieuwe programma 'De pretentie'. Voor de tweede voorstelling zijn misschien nog kaartjes te krijgen.

Galleries

De Rechtstraat in het Maastrichtse stadsdeel Wijck, tussen het station en de Servaasbrug, is in enkele jaren rigoreus van aanzien veranderd. Was het enkele jaren terug nog een straat met een overdaad aan louche kroegen, nu is hij op weg een luxe-straatje te worden met exclusieve winkels, aardige cafe's, restaurants en gerenommeerde galleries. In

deze straat vindt men onder meer Galerie Wanda Reif, Galerie Schuwirth en van Noorden, Expo Jansen en sinds kort Aha-Kwadraat.

In Aha-kwadraat worden interieur-objekten tentoongesteld en verkocht. De ontwerpen zijn afkomstig van Aha-studio 2, waarvan Menno van Gulik, Rob Mentzen en Sief Eymael deel uit maken, en de studio laat zich zwaar inspireren door de Memphis-school en de Atoomstijl. Prachtig gekleurde meubels van onverwacht materiaal en grillige vormen. Elke twee maanden wisselt de tentoonstelling.

Op de kop van de Rechtstraat, kruising Hoogbrugstraat, is Galerie Wolfs. Hier wordt vrijdag 11 december om 20 uur de tentoonstelling van schilder Guus van Eck geopend. Van Eck laat landschappen zien. Vooral door het Italiaanse landschap is hij geboeid, dat atmosferisch, bijna abstract en met een opmerkelijk kleurgebruik op doek gezet is.

In het Provinciaal Museum in Hasselt, Zuivelmarkt 33, wordt op dezelfde dag, vrijdag 11 december, een expositie geopend van de fotografen Liliane Vertessen en Cindy Sherman. Van de Amerikaanse Cindy Sherman is een verzameling zwart-wit foto's te zien, aangevuld met recente kleurenfoto's. Schijnbaar achteloos vastgelegde tafereel, maar vaak met een geladen inhoud. Liliane Vertessen, waarvan onder meer de Neue Galerie te Aken werk heeft verworven, is steeds haar eigen model in absurd-dramatische voorstellingen.

Op de expositiezolder van kasteel Hoensbroek is een tentoonstelling van Elsloose kunstenaars. Meike van Bilzem laat aquarellen zien van wilde planten, bloemen en varens. Steef Bongers landschappen en stillevens en Jessie Driessens eveneens aquarellen.

Uit de mode

Volgend jaar april gaan in Hasselt de deuren open van het nieuwe Modemuseum. Als voorbode is er tot 27 december in het Cultureel Centrum de tentoonstelling 'Uit de Mode, feestmode van 1900 tot vandaag'. De blikvanger van de expositie is een overzicht van bijna 80 jaar feestkleding. Hierbij wordt gebruik gemaakt van authentieke kledingstukken. In de fotogalerij wordt werk getoond van bekende Belgische modefotografen. In een geïmproviseerde winkelstraat, een ontwerp van binnenhuisarchitect Vittorio Simons, presenteren Hasseltse modehuizen hun eindejaarscollectie. De mode-academie in Kortrijk zal onder de titel 'Van ontwerp tot realisatie' een overzicht geven van de diverse stadia tussen schets en uiteindelijke presentatie. Zondag 13 december, van twee tot zes, is er een workshop waaraan diverse professionele mode-ontwerpers deelnemen en het publiek niet alleen vragen kan stellen, maar ook zelf technieken kan uitproberen.

Sweelinck en Huygens

Het Nederlands Kamerkoor heeft een Sweelinck-project in vijf delen samengesteld, waarin de renaissance-componist geplaatst wordt tegen de achtergrond van de Europese muziek en Sweelincks composities voor koor op plaats gezet worden. Het vierde deel heet 'Sweelinck en Huygens'. Dinsdag 15 december is dit in de Martinuskerk in Maastricht om 20.15 uur te horen. Er zal muziek klinken van de meester zelf, van Verrijt, Huygens en Hollander. Bovendien zal het 'Beatus Vir' uit Monteverdi's Johannes Vespers worden uitgevoerd in de reconstructie van Frits Noske naar een bericht van Huygens. Het programma staat onder leiding van Gustav Leonhardt.

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk

- * Aldaar zijn gevestigd het **RK Studentepastoraat Maastricht** en de **RK Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-211126. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.
- * In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.
- * Het studentenhuis biedt graag gastvrijheid dagelijks van 9.30-12.30 uur en na afspraak ook de rest van de dag.
- * Welkom zijn de studenten van Universiteit en alle H.B.O.-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.
- * Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentepastor is de gehele week bereikbaar voor persoonlijke gesprekken.

Het Studentenhuis „In de Fortuyn” is een open huis

AGENDA

Muziek

Sweelinck en Huygens, Nederlands Kamerkoor, Martinuskerk, di 15 dec 20.15 uur.
Universiteits Orkest Limburg, Agathakerk Eys, 15 dec 20.15 uur, Annakerk te Maastricht 20.15 uur.
LSO, dirigent P. Serpenti, Staargebouw 12 dec 20.00 uur.
Frank van de Laar, Lunchconcert Generaalshuis 16 dec 12.30 uur.

Toneel

Benjamin in het leger, blijspel, Stadsschouwburg 11 dec 20.00 uur.

Diversen

Seth '87/88, Stadsschouwburg za 12 dec 20.00 uur.
De pretentie, Freek de Jonge, Stadsschouwburg 13 en 15 dec 20.00 uur.
Master Class, Ro theater, stadsschouwburg 16 dec 20.00 uur.
In beperkte dijkbewaking, De grijze plaag, Stadsschouwburg 18 dec 20.00 uur.
Los Chamacos, Mexicaanse 'Kerst'-avond, Theatercafé 18 dec 23.00 uur.

Exposities

Bonnefantenmuseum, tentoonstelling Richard Deacon (recente sculpturen), Marien Schouten (recent werk), Gijs Gijsbers (tekeningen), di t/m vrij 10.00-17.00 uur, za/zo 11.00-17.00 uur.
Generaalshuis, Vrijthof, Marianne Aartsen (schilderijen, objecten, litho's), t/m 4 jan.
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert, Christoph Hessel, do t/m zo 14.00-17.00 uur.
Schwirth & van Noorden, Rob Stultiens (skulptuur), do t/m zo van 14-17.30, do. avond van 19-20.30 uur, tot 21 dec.
Gouvernement, Sculpturen in mergel, vervaardigd door studenten Academie Beeldende Kunsten Maastricht, ma t/m vrij 9.00-17.00 uur, t/m 18 dec.
Galerie Signature, Ben Leenen, schilderijen.

Museum van Bommel van Dam, Felix van de Beek, t/m 3 jan. di t/m vrij 10.00-16.30 uur, za en zo 14.00-17.00 uur.
Kritzaedthuis, Rosmolenstraat 2 Sittard, Louis Chacalls, t/m 13 dec.
Galerie Wanda Reif, Rechtstraat 43, Joop Vugs, schilderijen, objecten, werken op papier, t/m 13 dec.
Galerie Dis, Tafelstraat 28, Doris Becke (etsen), t/m 16 dec.
Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Frans Masereel (grafiek), do t/m zo 13.00-17.00 uur, t/m 15 jan.
Het Bassin, Bogaardenstraat 40b, Groepstentoonstelling, wo t/m zo 13.00-17.00 uur.
Peroogalerie, Vrijthof 35, Kollektie "Pro" konstruktivisme, wo t/m za 13.00-18.00 uur.
Pions, Maria Bastion 50, expositie van Hilde Hendrika, Marieke van Beek, Cas Dingelstadt, Ine Lucas, do t/m zo 14.00-19.00 uur.
Kasteel Hoensbroek, Fotogalerie 68: Frank van Helfteren (zwart-wit fotografie 1977-1987).
Expo Janssen, Rechtstraat 80. Het oor van Maria Verstappen en Erwin Driessens, tot 3 jan.

Films

Lumière, Bogaardenstraat 40b
Down by law, t/m 13 dec 20.00 uur.
Birdy, 10 t/m 13 dec 21.00 uur, 14 t/m 16 dec. 20.00 uur.
Koyaanisqatsi, 10 t/m 16 dec. 22.00 uur, 17 t/m 23 dec. 20.00 uur.
Jules et Jim, 15 en 16 dec 21.00 uur.
Mabi B.V., Kleine Gracht 24a
Full Metal Jacket, dag. om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.15 uur.
Van geluk gesproken, dag. 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.30 uur.
Havinck, dag. om 2.30-8.30 uur, za, zo ook om 6.00-8.30 uur, wo alleen 8.30 uur.
Innerspace, dag. om 2.30-8.30 uur, za, zo om 6.00 uur.
Cinema Palace, Wijcker Brugstraat
Ifstar, dag. 6.00-9.00, za en zo ook 3.00 uur.
Hector, dag. 6.00-9.00 uur, za, zo ook om 3.00 uur.
La Bamba, dag. 6.00-9.00 uur, za en zo ook 3.00 uur.

Collega Gezangkapellekens is weer eens afgereisd naar Spanje.

Misschien herinnert U zich dat ik enige maanden geleden al melding maakte van het feit dat zich daar zijn geliefde ophoudt. Geen gedoe met Sinterklaas of overwinteren dus voor Gezangkapellekens, maar pure dierlijke lust drijft hem naar het zuiden, naar het land van de tirannie die eens ons hart doorwondde; voor mijn maatje het land van een ander soort tirannie: liefde!! O jongens, wat kan een mens daar toch vreselijk onder lijden!

Inmiddels zijn de fondsen uitgeput die Gezangkapellekens in het verleden per zilveren vogel naar het Sinaasappelland vermochten brengen; hij moet het nu stellen met de Iberbus, een lijndienst tussen het kouwe kikkerland en de zondoorstoofde olijboomgaarden. Gezangkapellekens zit daarover wel een beetje in. Hij twijfelt aan de kwaliteit van het geboden vervoer: "Mens, dat wordt een ramp, een regelrecht debacle! Zo lang, Acht-En-Twintig uur in een bus, dat houdt mijn vege lijf nooit uit! Laat staan dat mijn tere delen het overleven...!"

"Je tere delen, Gezang? Waar... ik bedoel... Heb jij die dan?"

"Welzeker heb ik die! Dacht jij soms van niet dan? Meisje, bij jullie vrouwen zitten die fraaie tere delen allemaal keurig verborgen ingeval van ruw transport, maar wat moeten wij mannen toch weer lijden: dat hangt er allemaal maar aan, los te klepelen en te kleppen, achach, als mijn onderdelen nog maar operationeel zijn na zo'n helse odyssee! Harde stoelen, geklots van links naar rechts, gehotsbobs op en neer, ik móet een wijde broek met wollen Unterhose aan, dat lijkt mij het veiligst!"

"Kom, overdrijf je het niet? Gisteren zit je nog vol trots te beweren dat de geringste stimulus van de raarste erogene zones jouw edele delen in vuur en vlam zet, en nu opeens..."

"Ha! Ho! Stop! Hier zijn twee dingen op te zeggen: ja en nee! Inderdaad, ja! gisteren zat ik inderdaad bij de kapper en kwam daar spontaan tot een, laat ik het noemen, eensklapse eruptie toen dat meisje na langdurig gewoel door mijn haar het scheermes op mijn bakkebaarden zette, goed, enfin, dat moet ik toegeven. Maar aan de andere kant ben ik nu ongerust over de adequate fysieke inzetbaarheid van mijn mannelijkheid na een zó kwellende busreis. Wie weet wat er niet allemaal kan gebeuren in het toilet van een Zuidfrans wegstaurant... De vertwijfeling: inene wérkt het zwikkie niet meer!"

"Bah, Gezangkapellekens, moet ik nu weer al die onsmakelijke details hier over het bureau gegooid krijgen? Het lijkt verdikke wel of het allemaal om je-weet-wel draait."

"Sex, bedoel je. Op het molentje. Op de trom. En jawel: daar draait het ook allemaal om. Had ik je al verteld over mijn belevenissen in Relaxboerderij 'De Goede Morgen' afgelopen week? En over mijn erotische avontuur met collega Iwanowa in Sauna 'Niet Bij Zweet Alleen', nog gisteravond? En hoe ik onze eigen heer Keukenmeester vanmorgen nog met hoe-heet-'t-ook-alweer in de toiletten betrapt?"

"Bah, ik wil het niet horen, want dan moet ik het ook weer opschrijven in mijn Roman, en dan is de beer helemaal weer los."

"Aiaia, hoelahoela, over béren gesproken, die kunnen..."

Eva

PERESTROJKA

Helemaal naar Maastricht zijn ze gekomen, twee heren van de Sovjet-ambassade in Den Haag, om uit te leggen wat de boodschap van hun eerste kameraad Michail Sergejevitsch Gorbatschov nu eigenlijk precies betekent. De locatie: een wat morsige huiskamerachtige ruimte, toebehorend aan een levensbeschouwelijk studentencentrum. Het publiek: zo'n vijftien personen, merendeels jongeren, maar ook een enkele veertiger en zelfs wat jonge positieve bejaarden. Als bijdrage aan de vriendschap der volkeren vooraf een gemeenschappelijke maaltijd, alwaar borsjt wordt geserveerd. Dat scheidt alvast een band.

In deze sfeer van uiterste welwillendheid steken de twee diplomaten van wal. Uiterlijk bevestigen ze maar half het bekende vooroordeel; inderdaad, oudmodische en slechtzittende pakken, maar ook weer niet zo slecht. De jongste, secretaris van de ambassadeur Sergei Derenkow, achter in de twintig, heeft een onmiskenbare voorsprong op zijn collega doordat hij zeer verdienstelijk Nederlands spreekt. De collega, cultureel attaché Albert Solntsev, midden in de dertig en met een melancholieke oogopslag, weet niet veel beters te doen dan in gefluisterde bewoordingen zijn buurman ofwel van extra argumenten te voorzien, danwel hem op het ideologisch rechte pad te houden als dat verlaten dreigt te worden. De toehoorders moeten maar gissen in welke richting het uitvalt, want de conversatie is in het Russisch. In ieder geval oogt de oudere beduidend strenger en devoter.

Goed, "perestrojka", verbouwing, hervorming: wat is dat nou eigenlijk. En is er enige steun onder de mensen voor?

Derenkow: "De meerderheid van de bevolking steunt perestrojka met hart en ziel. Ja, ik heb ook artikelen gelezen in de Nederlandse pers dat er veel weerstand zou zijn. Dat is onzin, die journalisten kennen de situatie niet, die geven een eenzijdig beeld. De tegenstand die er is komt van de mensen die privileges genieten, van bepaalde partijfunctionarissen en ambtenaren. En, vergeet niet, de mensen moeten harder gaan werken, en niet iedereen vindt dat leuk".

Daar bestaat begrip voor onder de toehoorders. De jonge Rus vervolgt: "Men beseft dat er eigenlijk geen andere weg is. Economische hervormingen zijn dringend nodig. De structuur was niet ontwikkeld. Er waren geen prikkels meer, niet voor arbeiders, maar ook niet voor bedrijven als geheel. Ook slecht geleide fabrieken konden blijven bestaan, de afzet was altijd gegarandeerd. Daar komt nu verandering in, er zal meer geconcentreerd moeten worden". Hier moet Derenkow even zijn toevlucht nemen tot een der ideologische reuzensalto's die in verband met perestrojka veelvuldig en schijnbaar moeiteloos lijken te worden gemaakt. "In de eerste fase van de ontwikkeling van ons land gingen we er van uit dat het socialisme geen elementen van markteconomie kent. Maar nu is dat anders: tegenwoordig geloven we dat het socialisme zonder marktelementen onmogelijk is".

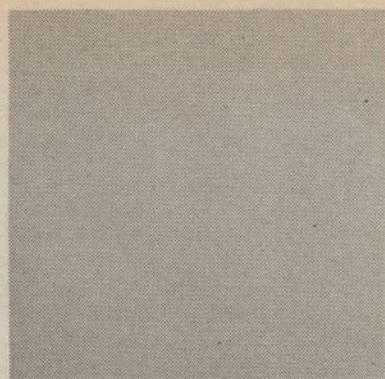
Wij begrijpen dat best. Toch is er een meisje dat graag wil weten hoe de perestrojka zich verhoudt tot de principes van het communisme, zoals bekend de eindfase van de ontwikkeling. Is perestrojka een stap in de goede richting, of een tijdelijke afwijking? Die vraag levert zichtbare verwarring op achter de tafel. De twee exegeten wisselen wat onzekere blikken, maar dan steekt Derenkow toch weer van wal. "Ziet u, het communisme, dat is de toekomst, dat is over een paar honderd jaar" (gelach onder het publiek, waar men zich herinnert ook wel eens beduidend kortere termijnen gehoord te hebben) "en de perestrojka is voor nu, voor de problemen waar we nu mee zitten. En wat die principes van het communisme betreft, dat zijn dus..." Hier stukt Derenkow. Hij weet ze niet meer. Collega Solntsev heeft het niet allemaal kunnen volgen, maar als de ernst van de situatie tot

bericht uit Maastricht

hem doordringt slaat hij lachend maar gegeneerd de handen voor de ogen. Pijnlijk. Maar kijk, Derenkow heeft er inmiddels in ieder geval één: van ieder naar vermogen, voor ieder naar behoefte. Hè hè, dat is eruit. Het publiek kent deze ook, en de opluchting dat Derenkow zich wist te herstellen is zo groot dat niemand zich meer bekommert over de oorspronkelijke vraag. Ik wil weten of er in de Sovjet-Unie überhaupt nog iemand is die zich druk maakt over het communisme, die er nog in gelooft, maar daarover moet ik me geen zorgen maken. "Natuurlijk" antwoordt Derenkow beslist. Terug naar de uiteenzetting. Derenkow maakt duidelijk dat het bedrijfsmanagement in de Sovjet-Unie voortaan meer ruimte krijgt voor een eigen beleid, ook op het vlak van de buitenlandse handel; dat particuliere ondernemingen voortaan ook mogelijk zullen zijn, zij het vooral in de dienstensector (taxi's, restaurants) en met het gezin als maximale omvang, en dat er enige democratisering zal worden ingevoerd op bedrijfs- en lokaal bestuurlijk niveau.

Betekent perestrojka dan het afbreken van de bureaucratie en het ontmantelen van de partijmacht?

Hier wordt duidelijk een taboe geraakt. Het eerste deel van de vraag is geen probleem, daarvoor geldt gewoon: ja. Maar die partij, natuurlijk wordt die niet ontmanteld. Er zijn 19 miljoen communisten, en die moeten de perestrojka juist tot een goed einde voeren. Enkele baasjes, ja, die worden aangepakt, maar dat zijn individuen.

Demonstraties in de Rusland verlopen niet altijd zonder problemen (foto ABC)

Langzaam komen we in vertrouwd vaarwater. De discussie beweegt zich naar kwesties als het eenpartijstelsel, de vrijheid van meningsuiting, en aan de horizon doemen al de dissidenten op. De Russen voelen de bui hangen en gaan er eens goed voor zitten. "Een meerpartijstelsel is wel mogelijk, maar er is geen behoefte aan. De partij vertegenwoordigt alle klassen, bij de hebben die allemaal verschillende partijen. De verschillende meningen vinden bij ons in de partij wel hun weg. Hoe bedoelt u: en de dissidenten dan?" Met een meewarige glimlach: "Hoeveel denkt u dat die er zijn? Tweedertig? Ja, dat zou best eens kunnen kloppen. Maar de Sovjet-Unie heeft 280 miljoen inwoners! Bovendien, mensen worden alleen maar veroordeeld wegens criminele daden, niet voor hun geloof of politieke overtuiging. Een ongelovig protest stijgt op, maar Derenkow blijft erbij, merkbaar geriteerd: "Zo zijn onze wetten nu eenmaal". En natuurlijk is er vrijheid van meningsuiting, ook van demonstratie. Maar, zo voegt hij eraan toe, men mag demonstreren, maar anderen hebben ook het recht om dat niet te hoeven zien. Dus als één man demonstreert, en tien mensen er omheen zijn daar niet mee eens, is het niet meer dan democratisch dat deze man op houdt met zijn demonstratie. "Neem nou prostituées, of homoseksuelen roept hij om het rumoer te overstemmen, "die kun je toch niet laten demonstreren? Dat willen de mensen niet".

Dit wordt onsmakelijk, besluit ik, maar een korte pauze redt de séance. De sfeer klaart weer op als de ontwikkelingen in de politiek-culturele sector worden besproken: geen censuur meer op toneelvoorstellingen, live discussieprogramma's op TV, makkelijker emigratie. De avond eindigt even positief als hij begon.

Na de bijeenkomst, als bijna iedereen weg is, praten we nog wat na. Heeft Derenkow geen enkele kritiek op het boek van Gorbatschov? Hij kan dat nu toch wel zeggen; daar is de glasnost toch voor? De man kijkt nadenkend maar schudt zijn hoofd. Nee, het staat er allemaal in, het is allemaal waar, het is een uitstekende analyse. Echt, een goed boek.

Hij wil ook nog wel kwijt dat zij zelf, als ambassadepersoneel, het prettigst gekregen hebben, sinds Gorbatschov. Althans, ze voelen zich vrijer, gewoone mens.

Dan een zakelijke kwestie. Morgen vroeg zal de fotograaf bellen voor een afspraak. Ja, dat is goed. De volgende dag maakt de fotograaf drie opeenvolgende afspraken die één voor één niet doorgaan. De heren zijn steeds net weer vertrokken. Geen foto dus. Glasnost?

Wammes Bos